Colecţia C/rţilor Rare

Editura Little Lamb
Nimeni nu mă iubeşte
Copyright © Constantine C. Coca, 2001
Toate drepturile rezervate
Primul tipar în limba română – Iunie 2004
Publicată de editura Little Lamb, Suceava
Autor: O.F. Walton
Traducerea: Adina Gafencu
Tehnoredactarea: Adina Gafencu
Coperta: Liviu Bursuc
Nicio parte a acestei publicaţii nu poate fi reprodusă, sau transmisă electronic, mecanic, prin fotocopiere, înregistrare audio sau în orice alt fel fără permisiunea în scris a proprietarului de copyright.

Nimeni nu m/ iube] te face parte din
Colecţia C/rţilor Rare a editurii
Little Lamb

O. F. Walton, fiind pătrunsă adânc de dragostea lui Dumnezeu, a scris mai mult decât o banală povestire pentru copii, aducând lumină în întunericul suferinţei şi singurătăţii. Această comoară reprezintă o adevărată unealtă pentru a-i mişca pe părinţi şi-i va ajuta atât pe ei cât şi pe copii să realizeze că în vremurile noastre de incertitudine, dragostea e cea care rămâne întotdeauna în picioare.

Pentru mai multe informaţii despre aceste cărţi clasice, luaţi legătura cu noi la numărul

0744544579, prin e-mail la littlelambassist.ro sau scrieţi-ne pe adresa

Editura Little Lamb
C.P. 42, O.P. 6
Suceava, cod 720340
jud. SUCEAVA

Capitolul I

Casa Bătrânei Morocănoase

I

N cea mai aglomerată zonă a celui mai aglomerat oraş, marele ceas al bisericii bătea ora opt.

Era un ceas vechi şi solemn care bătea foarte rar şi clar, de parcă ar fi crezut că oamenii care locuiesc pe lângă biserică n-ar fi în stare să numere repede şi că l-ar învinovăţi pe el dacă s-ar întâmpla să greşească.

„Unu, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt!”

Copiii auziră ceasul şi alergară spre casele lor, lăsându-şi

plăcintele de noroi pe care le făceau în şanţ. Zidarii care reparau vechea arcadă a bisericii îl auziră şi ei şi îşi abandonară uneltele, grăbindu-se la micul dejun. Îl auzi şi lăptarul de pe drum şi dădu bice calului pentru a-şi aproviziona clienţii la timp. Când îl auzi şi băiatul curier, îşi întrerupse jocul lui cu bile de la colţul străzii şi se grăbi înapoi la magazin. Toate soţiile, surorile şi mamele din toate străzile, aleile şi curţile din preajma bisericii îl auziră şi se apucară să umple ceştile de ceai, să ungă feliile de pâine prăjită cu unt, să scoată prăjiturile din cuptor şi să aşeze scaunele la locul lor pentru soţii, taţii şi fiii care veneau la masă.

Şi Bătrâna Morocănoasă îl auzi în timp ce curăţa de cenuşă grătarul de la şemineu. „Unu, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt!" numără Bătrâna Morocănoasă şi îşi continuă treaba nestingherită, pentru că bătăile ceasului nu aveau nicio importanţă pentru ea. Nu era nevoie să se grăbească şi să cureţe mai repede. Nimeni nu venea la masă pentru că nu avea nici soţ, nici fraţi şi nici fii de care să se îngrijească. Bătrâna Morocănoasă locuia singură şi îi plăcea asta, ba chiar se mândrea, spunând că ea nu iubeşte pe nimeni şi nimeni nu o iubeşte pe ea. Vecinii nu o vizitau niciodată pe bătrână şi chiar dacă ar fi venit, ea nu le-ar fi deschis uşa, aşa cum nici ea nu mergea în vizită la ei. „Sunt o adunătură de leneşi şi de bârfitori", spunea dânsa.

Bătrâna Morocănoasă era o femeie slabă, numai piele şi oase, cu un chip dur şi cătrănit. Chiar şi copiii fugeau din calea ei când o vedeau trecând pe stradă, pentru că ea nu le zâmbea şi nu le adresa niciodată vreun cuvânt, ci păşea furioasă şi hotărâtă, cu buzele strânse, de parcă s-ar fi decis să-şi asume rolul de certăreaţa străzii, să fie împotriva tuturor şi toţi să fie împotriva ei.

Era o stradă lungă şi împrăştiată şi probabil de aici i se trăgea numele de Strada Iederii, pentru că altă asemănare cu iedera nu exista, de vreme ce aici nu se găsea nimic verde, frumos sau luminos. La începutul străzii erau două rânduri de case, dar mai încolo începea un pasaj îngust care se desfăşura pe două laturi ale cimitirului vechii biserici şi aici locuinţele erau pe o singură parte, având în faţa lor zidul înalt şi negru al cimitirului. Bătrâna Morocănoasă trăia în ultima casă şi locuia acolo de atâta timp încât fiecare altă casă de pe stradă şi-a schimbat chiriaşii măcar o dată de când se mutase ea acolo. Închiriase doar odaia de sus, care nu era un loc deloc spaţios şi plăcut pentru

locuit. Totuşi, ea a rămas acolo ani la rând şi ar fi suferit foarte tare dacă ar fi trebuit să se mute. Pereţii şi tavanul nu fuseseră niciodată văruiţi de când trăia dânsa acolo, astfel că erau negri ca interiorul şemineului. Vechiul pat cu baldachin era acoperit cu o pânză îngălbenită din bumbac, mai murdară chiar decât pereţii. Şi dacă ai fi putut vedea printre praful şi pânzele de păianjeni de pe geamuri, singura imagine pe care ai fi deslușit-o ar fi fost cea a zidului întunecat şi gol din faţă şi a două sau trei pietre de mormânt acoperite de funingine, care erau mai înalte decât restul şi care parcă îşi ridicau capetele peste zid pentru a trage cu ochiul la locuitorii din Strada Iederii. Era o imagine jalnică şi poate din această cauză Bătrâna Morocănoasă nu ştergea geamurile, ci lăsa ca praful să se depună, ca păianjenii să-şi ţese pânzele lor şi ca muştele care zăceau moarte acolo să formeze moviliţe negre şi urâte în toate colţurile ferestrei.

Nimeni de pe acea stradă nu ştia nimic despre bătrâna ciudată şi respingătoare. Nimeni nu-şi amintea mutarea ei pe acea stradă – când a venit, de ce a venit sau de unde a venit. Nici măcar nu ştiau care era numele ei adevărat, „Bătrâna Morocănoasă" fiind doar o poreclă dată de copii pentru că vocea ei era aspră şi neplăcută. Dar copiii care îi dăduseră acest nume nu mai erau demult copii. Toţi părăsiseră Strada Iederii, unii căsătorindu-se, alţii murind. Totuşi, în ciuda acestui fapt, numele femeii fu transmis din generaţie în generaţie şi copiii care locuiau pe acea stradă în momentul în care începe această poveste încă fugeau de ea şi o strigau „Bătrâna Morocănoasă! Bătrâna Morocănoasă!" de fiecare dată când femeia ieşea din casă.

Sărmana bătrână nu a cunoscut fericirea în timpul vieţii ei! Se născuse într-un adăpost pentru săraci, pentru oameni care nu puteau munci, şi mama ei murise când ea avea doar două zile. Îşi amintea foarte puţine lucruri din copilăria ei, cu excepţia unuia singur, şi anume că nimeni nu a iubit-o şi nu s-a îngrijit vreodată de ea. Acest lucru i-a adus multă suferinţă când era copil. Alţi copii aveau mame, aveau căminul lor, dar ea nu avea pe nimeni pe lume şi singura casă pe care o cunoştea era adăpostul.

Într-o seară, pe când avea nouă ani, Bătrânei Morocănoase i se întâmplase ceva ce nu a uitat toată viaţa. Fusese trimisă de matroană cu un comision şi se întorcea acasă pe o stradă îngustă, unde locuiau muncitori. Era ora şapte seara şi se puteau vedea în multe case

luminile focurilor calde aprinse în şeminee. Era Ajunul Crăciunului şi în fiecare locuinţă era o petrecere în familie în jurul focului. În timp ce le privea, copilul avu un sentiment ciudat şi puternic. Oh, dacă una dintre acele case luminoase ar fi fost a ei!

Dar cel mai bine îşi aminteşte de ultima casă de pe stradă. La parter era un dormitor şi pe masă era o lumânare. Copilul privi pe furiş şi văzu patru pătuţuri în care erau patru copilaşi blonduţi. Era acolo şi o femeie cu părul auriu care umbla printre pătuţuri, aranjând pernuţele, învelind copiii şi sărutându-le obrajii trandafirii. Apoi îşi luă lumânarea şi dădu să iasă din cameră, dar copiii o chemau mereu înapoi pentru a-i mai săruta o dată.

Sărmana fetiţă de afară, care nu avea pe nimeni s-o iubească, se îndepărtă de la fereastră cu ochii scăldaţi în lacrimi. Nu-şi amintea s-o fi sărutat cineva vreodată şi se întreba dacă mama ei a sărutat-o înainte să moară.

Îngrijitoarea de la adăpost îi spusese că mama ei avuse părul blond şi că fusese foarte frumoasă. Copilul se întrebă dacă, în cazul în care mama ei ar mai fi trăit, ar fi fost şi ea învelită şi sărutată înainte de culcare.

Sărmana Bătrână Morocănoasă nu uită niciodată acea noapte, dar odată cu trecerea anilor, ea deveni mai dură. Nimeni nu o iubise vreodată, aşa că se hotărî ca nici ea să nu iubească pe nimeni. Se gândea că poate să trăiască foarte bine şi fără dragostea lor. Nimeni nu fusese vreodată bun cu ea, aşa că se hotărî să nu fie bună cu nimeni. Toată lumea era împotriva ei şi ea era împotriva întregii lumi.

Dar în ciuda îndârjirii ei, acel sentiment puternic pe care îl avu în acea noapte de Ajun i se întorcea în inimă din când în când.

Neiubită şi neiubind, totuşi simţea uneori nevoia să fie iubită şi să iubească.

Capitolul II
Prima verigă din lanţ
I

N acea dimineaţă rece, Bătrâna Morocănoasă îşi curăţa şemineul, când vechiul ceas de la biserică bătu ora opt. Tocmai scosese cenuşa şi cotrobăia într-un dulap întunecos şi murdar de lângă şemineu, căutând nişte bucăţi de lemn pentru a aprinde focul, când

auzi nişte paşi pe scară, urcând spre camera ei.

Nu erau nişte paşi grei, nici răsunători şi nici repezi. Din contră, erau foarte uşori, înceţi şi rari. Dar totuşi era un lucru atât de neobişnuit pentru bătrână să audă paşi pe scara ei, încât se opri şi ascultă. „Nu poate fi un copil", se gândi ea. „O fi un câine, un şoricel sau o pasăre?"

Curiozitatea o împinse să deschidă uşa şi să privească afară. Acolo, în faţa uşii ei, era un vizitator care aştepta să fie primit înăuntru, privind cu jale spre femeie. Era vorba despre o pisicuţă neagră, pe jumătate moartă de foame.

Trebuie ştiut faptul că Bătrâna Morocănoasă avea un foarte mare dispreţ pentru pisici. Vecinul care locuia în odaia de dedesubt avea un motan mare, cu o coadă stufoasă, care obişnuia să stea pe umărul stăpânului când acesta lucra şi să-l urmeze peste tot ca un câine. Bătrâna Morocănoasă ura motanul şi dispreţuia dragostea bătrânului Ioel pentru creatura aceasta. De câte ori trecea prin faţa odăii lor, se încrunta la motan şi la stăpânul lui şi bodogănea: „Unii oameni chiar sunt nebuni şi ar trebui să fie închişi într-un azil, nu lăsaţi aşa să trăiască printre oameni decenţi, pe o stradă decentă".

Pisica bătrânului Ioel era o creatură sălbatică şi periculoasă. Nimeni în afară de el nu avea curajul să o atingă. Copiii nu au îndrăznit niciodată să o tragă de coadă sau să o fugărească pe stradă, aşa cum făceau cu alte biete pisicuţe care aveau ghinionul să locuiască prin împrejurimi. Nu exista niciun vecin, bărbat sau femeie, care să îndrăznească măcar să o mângâie.

Totuşi, pisica era mereu ascultătoare şi blândă cu bătrânul Ioel. La un singur cuvânt de-al lui ea îi sărea pe umăr, sau câteodată ţâşnea pe fereastră şi sărea mai întâi pe zidul bisericii, apoi sus, pe acoperişul stăpânului ei. Ioel iubea foarte mult această fiinţă pentru că a fost alături de el timp îndelungat, iar giumbuşlucurile şi acrobaţiile ei erau mândria inimii lui. Dar, pe cât de încântat era bătrânul Ioel, pe atât era de dezgustată Bătrâna Morocănoasă.

— Bătrân caraghios! bombănea ea când auzea motanul sărind prin camera de dedesubt. Om nebun! Cum poate să-şi piardă timpul cu o creatură atât de urâtă?

Ea era bucuroasă că Dumnezeu nu o făcuse bărbat, pentru că era de părere că femeile aveau mai mult bun simţ în unghia de la

degetul mic decât au bărbaţii în tot corpul lor.

— Ce prostie să iubeşti o pisică! Să-ţi pierzi timpul cu ea! S-o mângâi şi s-o pupi! Este o minune că bătrânul Ioel a fost lăsat să mai locuiască aici! Poliţia trebuia să se ocupe de mult de el!

Cunoscând sentimentele femeii, nu e de mirare că nu şi-a primit vizitatorul cu braţele deschise. Se gândi să scape de el cât mai repede cu putinţă. Astfel că o lovi pe sărmana pisicuţă şi vru s-o sperie agitându-şi şalul în faţa ei. Dar pisicuţa doar se târî câţiva paşi înapoi şi se puse din nou jos. Părea foarte slăbită şi moartă de oboseală, de parcă şi-ar fi cheltuit ultimele puteri urcând scările.

Bătrâna Morocănoasă închise uşa şi se întoarse la focul ei, sperând că micuţa creatură va pleca, dar cum se oprea din lucru, cum auzea acelaşi mieunat jalnic de afară.

„Mi-au, mi-au, mi-au, făcea pisica mereu".

Sărmana fiinţă o ţinu aşa tot timpul cât a durat aprinderea focului şi fierberea ceaiului. Iar când femeia îşi turnă o cană de ceai şi se aşeză pe scaun să o bea, tot mai putea auzi: „Mi-au, mi-au, mi-au".

Dar sunetele deveniră din ce în ce mai slabe, până încetară de tot.

— Fiinţa aia nesuferită ori a plecat, ori a murit, şopti bătrâna ca pentru sine.

Dar, totuşi ce se întâmplase? Plecase? Nu îi auzi însă paşii coborând scările aşa cum o auzise venind. Sau… zăcea moartă şi ţeapănă la uşa ei?

Bătrâna Morocănoasă nu avea multe griji la care să se gândească şi, deşi încercă să uite de pisicuţă, se întreba mereu ce se întâmplase cu ea. Într-un final, se hotărî să deschidă uşa doar puţin şi să vadă numai dacă mai era acolo sau nu. Se pregăti să închidă repede uşa în cazul în care pisica ar mai fi fost în viaţă şi ar fi încercat să intre în cameră.

Aşa că se uită pe hol şi văzu că pisica mai era acolo şi era cât se poate de vie. Dar era atât de bolnavă şi de slăbită, încât nici nu încercă să se târască spre uşă. Totuşi, se uita atât de insistent la focul luminos din şemineu şi la bătrână, de parcă ar fi rugat-o din priviri să o lase să intre.

În acel moment se întâmplă ceva ciudat în inima Bătrânei Morocănoase. Când o văzu pe pisică uitându-se cu jind la focul din

odaia ei, îşi aminti de acel Ajun rece de acum aproape şaizeci de ani, când şi ea a privit cu aceeaşi jale la focurile luminoase din acea stradă întunecată. Nu se ştie sigur ce anume a atins singura coardă sensibilă din inima împietrită a femeii. Poate a fost amintirea acelei nopţi de demult, sau poate plânsetul pisicii care reîncepu imediat ce bătrâna deschise uşa, sau poate amândouă la un loc. Cert este că Bătrâna Morocănoasă, care era cât pe ce să o lovească iar pe pisicuţă, se răzgândi deodată, se aplecă şi o luă în braţe la fel de blând de parcă ar fi fost bătrânul Ioel şi o duse în odaie.

Pisica era într-o stare jalnică. Un băiat rău aruncase cu pietre în ea, rupându-i un picior şi lovind-o grav la cap. Bătrâna Morocănoasă îi legă piciorul, îi spălă rănile, îi dădu lapte chiar din farfuria ei şi o lăsă să stea pe genunchii ei.

Pisicuţa părea acum mai vioaie şi, ştiindu-se în siguranţă, începu să toarcă recunoscătoare. Şi astfel, în cursul zilei, oricât de neobişnuit ar părea, bătrâna care nu iubise niciodată pe nimeni, începu să iubească acea fiinţă micuţă. Şi ca o urmare normală, pisica începu să o iubească pe ea.

Sufletul Bătrânei Morocănoase, care până atunci fusese închis, se deschise deodată pentru a primi acea creatură gingaşă, şi odată ce o lăsă să intre, revărsă asupra ei toată dragostea pe care o ţinuse ascunsă de-a lungul atâtor ani lipsiţi de iubire.

Totuşi, era păcat ca toată puterea de a iubi pe care o primise de la Dumnezeu şi cu care ar fi putut face fericiţi pe atâţia oameni din jurul ei, să fie risipită pe o simplă pisică. Era într-adevăr trist că acel sentiment care ar fi putut da putere atâtor mame trudite din cartier, care i-ar fi putut alina pe copiii bolnavi şi înveseli pe cei mai neajutoraţi decât dânsa, acum că fusese trezit la viaţă, era dăruit în totalitate unei pisicuţe care cu siguranţă s-ar fi mulţumit şi cu mai puţin.

Dar acesta era începutul unor zile mai bune pentru Bătrâna Morocănoasă. Acum învăţa să iubească şi asta era cel mai important. Şi mai importantă însă, era noua plăcere pe care o simţea fiind iubită.

Şi oare nu se întâmplă uneori ca un lucru şi mai mărunt decât o pisică să fie prima verigă dintr-un lanţ la capătul căruia se află lucruri măreţe?

Exista Cineva care o privea pe bătrână în acea zi când ea a

deschis uşa, Cineva care aştepta la uşa ei, abia aşteptând să intre în odaie pentru a-i da bogăţiile dragostei Lui şi pentru a-i câştiga inima.

Dar Bătrâna Morocănoasă nu-L cunoştea, nu ştia nimic despre dragostea Lui. El stârnise în sufletul ei o dorinţă vie de a se simţi iubită, pentru ca astfel femeia să fie pregătită atunci când va veni timpul să primească vestea dragostei Lui pentru ea.

Capitolul III
Dispariţia

E

RA un lucru într-adevăr nou pentru Bătrâna Morocănoasă să aibă grijă şi de altcineva în afară de ea. Fusese obişnuită atâta timp ca în fiecare dimineaţă, când se trezea, să gândească doar „Ce *voi* mânca?", „Ce *voi* bea?" sau „Cum să *mă* îmbrac azi?", încât schimbarea adusă de prezenţa pisicii era o schimbare plăcută. Cu fiecare zi care trecea, animalul o cunoştea mai bine pe stăpâna ei şi o urma peste tot, iar dragostea femeii pentru el creştea mereu.

În prima zi când ieşiră amândouă pe stradă, provocară uimirea vecinilor. Un băiat, neştiind că pisica aparţinea femeii şi crezând că tocmai venise de peste gardul bisericii, tocmai dădea să o tragă de coadă, când bătrâna se întoarse deodată şi-i trase o palmă, lucru care-l făcu pe copil să o ia la fugă ţipând. Atunci toţi vecinii ieşiră să vadă ce se întâmplase şi rămaseră surprinşi să o vadă pe Bătrâna Morocănoasă mângâind pisica şi privind furioasă la băiatul care fugea.

— Ce-i veni bătrânei? se întrebară unii pe alţii. Cine ar fi crezut că se poate una ca asta?

Dar bătrânul Ioel privea cu dispreţ, aşa cum îl privise şi ea pe el mai demult.

— Ce creatură urâtă! spuse el. O mâţă mizerabilă, numai piele şi oase! Dacă era ca motanul meu – şi privi la Tigruţ, care stătea pe umărul lui – nimeni n-ar fi comentat nimic. Dar o pisică cu alb şi negru… Ugh!

Dar Bătrâna Morocănoasă nu le dădea atenţie. Ea era mulţumită că găsise pe cineva care s-o iubească. Îi pregătise pisicii un pătuţ moale, îi dădea ce avea mai bun de mâncare, îi legase o panglicuţă albastră la gât şi vorbea cu ea şi o mângâia de dimineaţă până seara.

Încetul cu încetul, pisicuţa deveni o pisică frumoasă, bine hrănită, total diferită de cea care venise să ceară ajutor la uşa femeii în acea dimineaţă de iarnă, când ceasul bisericii tocmai bătuse ora opt. Şi odată cu pisica creştea şi afecţiunea bătrânei pentru ea. Animalul deveni cel mai important lucru din viaţa ei. După ce trăise atâta timp singură şi nu vorbise aproape deloc cu vecinii ei, îşi petrecea acum tot timpul vorbind cu pisica. Şi pisica începu să vorbească cu ea, sau cel puţin aşa credea dânsa. Când mergea să-i cumpere ceai şi zahăr de la magazinul de la capătul străzii, bătrâna repeta în şoaptă, ca pentru dânsa sau poate şi pentru vecini, tot ce-i spusese pisica când stătuse în poala ei. Şi îi spusese că se simte foarte bine, că o iubeşte şi că se bucură că a lăsat-o să intre în odaia ei. Aşa repeta bătrâna şi chiar credea că toate acestea erau adevărate. Vecinii îşi băteau joc de ea şi

râdeau la ideea că o pisică poate vorbi. Bătrânul Ioel spunea că ar trebui dusă la nebuni, dar, în ciuda tuturor, Bătrâna Morocănoasă nu renunţa la povestea ei.

Dar într-o dimineaţă, când femeia se întoarse acasă de la adăpostul săracilor de unde îşi luase alocaţia săptămânală şi cele două pâini, o aştepta un mare necaz.

Pisica nu mai era. O lăsase dormind pe scaun, lângă foc şi încuiase uşa. Uşa era tot încuiată când se întoarse, dar pisica dispăruse. O strigă pe toate numele pe care i le dăduse, o căută pe sub pat, în dulapul de lângă şemineu, în fiecare ascunziş şi colţişor din cameră, dar pisica… nicăieri.

Apoi îşi aminti de fereastră. Da, era deschisă! Pisica trebuie să fi sărit pe zidul cimitirului şi de acolo în stradă. Femeia coborî în grabă, tremurând toată şi strigându-şi pisica.

Bătrânul Ioel ieşi la uşă şi începu să râdă. La fel făcură şi vecinii. Nimeni nu o auzise, nimeni nu o văzuse, nimeni nu ştia nimic despre ea.

După ce a căutat pe toată strada de la un capăt la altul, Bătrâna Morocănoasă deschise poarta de fier a cimitirului şi începu să caute printre morminte. Femeia îşi petrecu ziua strigând şi căutând, uneori împiedicându-se de câte o piatră de mormânt, alteori odihnindu-se pe un cavou dărâmat. Dar n-a găsit nimic. Apoi o porni în josul altor străzi, întrebând de fiecare trecător, intrând în fiecare curte, strigând pisica la fiecare colţ. Dar nimeni nu răspunse chemării ei.

Se lăsă noaptea şi Bătrâna Morocănoasă încă mai căuta. Nu voia să o lase pe draga ei afară pe timpul nopţii şi nici nu se putea întoarce în odaia ei goală unde o aştepta numai singurătatea. Aşa că bătu drumurile în lung şi-n lat toată noaptea, iar vecinii îi puteau auzi paşii şi strigătele când se deşteptau din visele lor.

Căutarea continuă şi în ziua următoare. Şi în următoarea, şi în următoarea… Viaţa ei deveni o continuă căutare, întorcându-se în odaia ei doar ca să mănânce, să doarmă şi să facă alte planuri pentru găsirea pisicii.

Dar toate planurile ei au rămas fără niciun rezultat. Pisica nu s-a mai întors niciodată la vechea ei prietenă. Bătrâna Morocănoasă n-a putut să afle niciodată dacă pisica s-a pierdut, sau a fost furată, sau dacă era necredincioasă şi şi-a părăsit stăpâna, ori dacă vecinii răi au

scăpat de ea. Dar oricare era cauza, pierderea rămânea la fel de dureroasă. Pisica dispăruse şi nu s-a mai întors niciodată. Odăiţa murdară era din nou goală şi cufundată în tăcere, iar Bătrâna Morocănoasă nu mai avea de cine să se îngrijească decât de ea însăşi. Dar totuşi avuse loc o schimbare – nu totul era la fel ca înainte de venirea pisicii. Bătrâna se schimbase şi nu mai era mulţumită de viaţa ei singuratică şi egoistă. Cunoscuse dragostea, deşi iubise şi fusese iubită de o simplă pisică. Şi nevoia ei de dragoste pe care o simţise şi în copilărie i se întoarse în suflet de o sută de ori mai puternică. Cu trecerea timpului, disperarea ei crescu şi începu să caute nu doar pisica, ci ceva sau pe cineva pe care să iubească. Încercă să se împrietenească cu micuţii de pe stradă, dar copiii trăiseră toată viaţa lor temându-se atât de tare de ea, încât fugeau de dânsa când îi chema şi se ascundeau când o vedeau venind. Apoi începu să se plimbe pe alte străzi, căutând alţi copii şi încercând să le dea câte un sărut. Uneori se oprea şi săruta un

bebeluş cu ochi albaştri, dar dădaca lui se uita urât la bătrâna murdară, scutura hăinuţele copilului, îi aranja pălărioara şi pleca în grabă. Alteori săruta fruntea unei fetiţe care mergea la şcoală şi care o privea pe femeie nu cu supărare, ci curioasă, întrebându-se cine era şi de unde venise. Uneori oprea un grup de copii însoţiţi de mătuşa sau de mama lor şi care o întrebau pe Bătrâna Morocănoasă unde locuia, dar nu primeau niciun răspuns.

Cu fiecare zi care trecea, nevoia ei de dragoste devenea tot mai puternică – atât de puternică, încât începu să-i afecteze şi judecata. Astfel, era într-adevăr trist să o vezi pe femeie umblând pe stradă şi murmurând mereu: „Nimeni nu mă iubeşte, nimeni! Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!”

Capitolul IV
A doua verigă din lanţ
B

ATRÂNA repeta aceleaşi cuvinte mereu, până când vecinii se săturaseră să o audă şi pe ea însăşi începu să o doară capul de la sunetul propriei voci. Iar şi iar, în vreme ce ceasul bătea o oră după alta, femeia şoptea: „Nimeni nu mă iubeşte, nimeni! Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!”

Dar în sfârşit se întâmplă ceva. Într-o zi, Bătrâna Morocănoasă stătea sprijinită de zidul cimitirului şi se uita la vecinii care îşi umpleau găleţile cu apă de la pompa din capătul străzii. Se gândea la pisica ei şi vorbea singură, fără să fie atentă la ce se vorbea, când deodată se pomeni ascultând discuţia lor.

— Nu se poate face nimic altceva, spuse o femeie. Trebuie dusă imediat la adăpost. Doamna Perkins a trimis deja după ofiţer şi el se va ocupa de asta.

— Bietul copil! Ce păcat de el! spuse alta. E atât de dulce. Am văzut-o chiar acum stând în uşă. Aş fi ţinut-o eu cu siguranţă dacă Bob ar fi fost de acord. Dar el nici n-a vrut să audă de aşa ceva. A zis că avem destui.

— Aşa şi e, doamnă Wilkins, aveţi destui, spuse o bătrână care aştepta la rând cu găleata în mână. Aveţi şase, dacă nu mă înşel, nu-i

aşa? Şi la ce te ajută să îngrijeşti copiii altora? Nici măcar nu-ţi mulţumeşte nimeni.

— Despre ce e vorba? întrebă o femeie care tocmai sosise.

— O femeie care a închiriat o odaie în casa doamnei Perkins a murit azi-noapte. A ajuns acolo aseară şi era într-o stare foarte gravă. Au dus-o imediat în pat şi au trimis după doctor, dar a murit în timpul nopţii şi a lăsat în urmă un copil. Doamna Perkins tocmai a trimis vorbă la adăpost să vină să se ocupe de ea.

— E un bebeluş? întrebă noua-venită.

— Nu, cred că doamna Perkins a spus că e o fetiţă cam de vârsta lui Kate a ta, de aproape cinci ani. Şi e atât de curăţică şi are hăinuţe frumoase.

— Dar cine sunt ele? întrebă femeia.

— Doamna Perkins nu ştie. Nu sunt de prin părţile noastre. Din câte am înţeles, călătoreau spre oraşul lor, aşa că poate vor trimite copilul într-acolo.

— Sărmanul copil, spuse femeia. Trebuie să merg să o văd. Şi trecu strada în grabă, îndreptându-se spre locuinţa doamnei Perkins.

Bătrâna Morocănoasă se ridică şi se apropie de pompă, unde celelalte femei încă mai discutau.

— Nu pot să mi-o dea mie? spuse bătrâna, apropiindu-se mai mult şi prinzând-o pe o femeie de braţ.

— Cine-i acolo? întrebă femeia, tresărind şi întorcându-se, pentru că nu o văzu venind. Ah, e Bătrâna Morocănoasă! Ce-a spus?

— Nu pot să-mi dea copilul mie? repetă bătrâna.

— Nu, nu cred, spuseră femeile în cor. Ce ai face tu cu un copil? Nu ai şti cum să ai grijă de el!

— Totuşi, a îngrijit foarte bine pisica, spuse un bărbat care stătea în faţa unei uşi, fumându-şi pipa.

— Da, aşa e! încuviinţă una dintre femei. Dar cu ce o va întreţine? Nu va putea să crească un copil din ajutorul primit de la adăpost.

— Voi munci pentru ea, spuse bătrâna, ridicându-şi mâinile slabe. Voi munci pentru ea atâta timp cât voi fi în stare să mă târăsc pe acest pământ. Oh, daţi-mi-o mie! Voi îngriji foarte bine copilul. Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!

— Mai are puţin şi înnebuneşte de tot, strigă un vecin. Nu cred

că ar fi bine să i se încredinţeze un copil.

— A fost destul de întreagă la minte pentru a avea grijă de pisică, spuse omul cu pipa. Lăsaţi-o să încerce.

— Bine, mă duc să vorbesc cu doamna Perkins despre asta, anunţă femeia care dirijase discuţia.

Bătrâna Morocănoasă stătea în stradă, uitându-se nerăbdătoare spre casa doamnei Perkins. Era o casă mare, cu multe camere, şi arăta mai murdară şi mai oropsită decât celelalte case murdare şi oropsite de pe stradă. Jaluzelele din cârpe erau trase la una din camerele de sus şi îşi imagină că mama copilului stă întinsă pe patul din acea odaie. Se întrebă cum arată, dacă seamănă cât de puţin cu mama ei atunci când a fost întinsă moartă pe un pat din salonul spitalului adăpostului. Se gândi că biata fetiţă rămase fără mamă exact cum se întâmplase şi cu ea. Dar dacă i-o vor încredinţa ei, atunci acel copil nu va spune niciodată cuvintele pe care ea le spusese de atâtea ori: „Nimeni nu mă iubeşte, nimeni”. O va iubi ca pe propriul ei copil, aşa va face! Ah, cât de mult o va iubi!

Trecu mult timp până când vecina ieşi afară şi îi ceru bătrânei să intre.

— Ea?! strigă proprietăreasa indignată când o văzu.

— Las-o să încerce, sărmana! se rugă femeia din Strada Iederii. Dacă vom vedea că nu o îngrijeşte bine, vom trimite copilul la adăpostul săracilor. Şi vom supraveghea şi noi fetiţa, pentru a fi siguri că nu va păţi nimic rău.

— Bine, faceţi cum ştiţi, spuse doamna Perkins. Pe mine nu mă interesează. Dar ar fi bine să o luaţi şi să plecaţi până nu vine ofiţerul. Nu cred că va fi de acord cu asta. Dacă plecaţi imediat nu va trebui să-i spun că există şi un copil.

— Unde e? întrebă femeia.

— E în bucătărie, se joacă cu Ioana şi cu Ana Maria. Nu ştie că mama ei a murit. I-am spus că e bolnavă şi că are nevoie de linişte şi am trimis-o jos.

— Mă duc s-o aduc, spuse femeia şi se întoarse curând ţinând de mână un copil mărunţel, cu păr negru şi moale, cu ochii mari şi căprui, foarte frumoasă, aşa cum spuseseră vecinii, dar atât de slabă şi de palidă, încât femeia avea lacrimi în ochi când o aduse şi îi şopti doamnei Perkins: „E clar că nu o mai duce mult. Copila va fi curând cu

mama ei în ceruri".

— Voi fi foarte bună cu ea, spuse Bătrâna Morocănoasă, luând-o de mână. Nu-ţi fie frică de mine. Voi fi atât de bună cu tine!

Toată Strada Iederii ieşi să vadă copilul Bătrânei Morocănoase. Unii spuneau că e o adevărată ruşine să lase un copil să meargă într-un asemenea loc urât şi că adăpostul ar fi fost mai bun pentru ea. Alţii, printre care şi bărbatul cu pipa, erau de părere că astfel bătrâna se va însănătoşi şi nu va mai trebui dusă la nebuni. Bătrânul Ioel, care stătea cu Tigruţ pe umăr, crezu că e o glumă bună şi începu să râdă atât de tare, încât bărbatul cu pipa traversă strada şi-i spuse să facă linişte şi să-şi vadă de treaba lui.

Bătrâna mergea înainte, fără să bage în seamă nici remarcile vecinilor, nici râsul lui Ioel. Se simţea ca într-un vis. Găsise în sfârşit pe cineva pe care să iubească şi va fi fericită. Nimeni nu îi va fura această comoară, nimic nu le va despărţi. Copilul o va iubi, va creşte sănătoasă şi va fi sprijinul şi bucuria ei, şi vor fi atât de fericite împreună. În timp ce deschidea uşa casei sale, Bătrâna Morocănoasă văzu în faţa ei un viitor luminos.

Iar Cel care încă aştepta la uşa ei, Dumnezeul despre care bătrâna încă nu ştia nimic şi nici nu o interesa, adăugă încă o verigă la lanţul care o va conduce chiar spre El.

Oare când va fi gata acest lanţ? Înainte să fie pusă şi ultima verigă, mai trebuiau adăugate multe alte verigi care din păcate îi vor provoca durere bătrânei.

Capitolul V
Crinul alb

B

ATRÂNA Morocănoasă o aşeză pe copilă pe un scăunel lângă foc şi o privea cu un zâmbet atât de drăgăstos, asemenea zâmbetului unei mame, încât vecinii cu siguranţă n-ar fi recunoscut-o dacă ar fi văzut-o.

— Care este numele tău, drăguţo? întrebă bătrâna cu blândeţe.

— Crina! Mama mea mă strigă Crina. Unde este ea? Vreau să merg la mama!

— Ce nume frumos! N-am auzit în viaţa mea un nume mai frumos ca al tău, exclamă bătrâna.

— Mama mi-a cumpărat într-o zi un buchețel de crini şi mi-a spus că am chipul la fel de alb ca al lor, explică fetiţa.

— Nici nu există un alb mai pur, frumuşico, spuse femeia.

Dădu să ia copilul pe genunchi, dar abia atunci băgă de seamă ce murdară era dânsa faţă de copil. Pielea fină a fetiţei nu avea niciun pic de murdărie pe ea, iar rochiţa ei cu imprimeuri florale, deşi cam decolorată şi cârpită, era curată şi călcată. Şorţuleţul ei era spălat şi era evident că părul ei negru şi moale fusese pieptănat şi îngrijit. Arăta atât de luminoasă şi de drăguţă aşa cum stătea pe scaun lângă foc! Până atunci, Bătrâna Morocănoasă nu-şi dădu seama cât de urâtă şi de murdară era dânsa. Nu îndrăznea să o atingă pe fetiţă cu mâinile ei murdare sau să o ia pe genunchii ei din cauza zdrenţei cu care era îmbrăcată.

Şi odaia părea un loc prea groaznic pentru o fetiţă. Bătrâna Morocănoasă nici nu se gândi vreodată că ar fi ceva în neregulă cu odaia ei. Acum realiză că primul lucru de care trebuie să se îngrijească este să facă din casa ei un loc plăcut şi curat pentru copil, iar ea să devină demnă de a îngriji o asemenea floare.

— Unde e mama mea? întrebă fetiţa plângând. Vreau să mă întorc la ea.

— Mama ta a plecat, spuse Bătrâna Morocănoasă. Vei locui cu mine de-acum, draga mea. Eu voi fi mama ta.

— Oh, nu, nu, nu, plângea copilul, nu, nu, nu. Nu vreau să rămân aici. Du-mă la mămica mea. Vreau la mămica mea.

Bătrâna încercă s-o liniştească, dar degeaba. Cu cât vorbea mai mult cu ea, cu atât copilul plângea mai tare şi voia la mama ei.

Imaginea strălucită a viitorului pe care bătrâna o avusese înainte începu să dispară. Fetiţa nu se va mai opri din plâns niciodată? Nu va mai fi din nou fericită?

— Ce a păţit copilul acela? se auzi vocea bătrânului Ioel la capătul scării. Deja o baţi?

Bătrâna nu-i răspunse şi încercă din nou să liniştească fetiţa. O puse pe genunchi, în ciuda rochiei ei murdare, o sărută, îi dădu o bucăţică de zahăr, o alintă cu tot felul de nume drăgăstoase şi îi promise că îi va cumpăra o grămadă de lucruri dacă va fi o fetiţă cuminte şi nu va mai plânge.

Dar totul era în van. Micuţa Crina nu se oprea din plâns şi

spunea mereu: „Du-mă la mămica mea. Vreau la mămica mea”.

Într-un sfârşit, bătrâna disperată luă fetiţa în braţe şi se îndreptă spre casa la uşa căreia stătuse bărbatul cu pipa nu cu mult timp în urmă. Bărbatul nu mai era acolo, dar soţia lui, o femeie cu obrajii trandafirii, era afară, întinzând nişte rufe la uscat.

— Ia te uită, spuse femeia. E Bătrâna Morocănoasă cu fetiţa ei. Ce a păţit micuţa?

— Nu-i place de mine, spuse bătrâna, începând şi ea să plângă. Nu face altceva decât să plângă după mama ei. Ce să mă fac cu dânsa, doamnă McKay?

— Sărmana copilă, spuse femeia cu obrajii trandafirii. Las-o să stea azi aici, să se mai liniştească. Georgiana Maria va avea grijă de ea.

Era o trăsătură distinctivă a Străzii Iederii ca toţi copiii de aici să aibă două prenume şi chiar să fie strigaţi mereu pe ambele. Moda a fost lansată de doamna Perkins, care era o persoană foarte respectată pentru că locuia într-o casă mai mare şi primea chiriaşi. Doamna Perkins şi-a numit primul ei fiu Richard James şi toate mamele de pe Strada Iederii s-au luat după ea. Fiecare familie a adoptat moda asta şi acum era aproape o ruşine pentru un copil să fie numit pur şi simplu Harry, Eduard sau Maria. Dar toţi vecinii au fost de acord că doamna McKay a ales cele mai frumoase nume, mai ales cel al Georgianei Maria. Era o fetiţă de vreo opt anişori, la fel de grăsuţă, de plăcută şi cu obrajii la fel de trandafirii ca mama ei. O luă imediat de mână pe micuţa plângăcioasă, îi şterse lacrimile cu şorţuleţul ei, o duse în bucătărie pe un scaun lângă foc şi îi aduse o carte cu poze.

După ceva timp, plânsetul încetă şi fetiţa părea mai fericită.

— De acum va fi bine, spuse doamna McKay. Las-o aici până mâine şi se va mai linişti puţin.

— Bine, încuviinţă bătrâna. Dar să mi-o daţi înapoi mâine. Nu mi-o veţi lua, nu-i aşa?

— Oh, nu te teme, o asigură doamna McKay, râzând. Avem destui copii. Te asigur că nu mai vrem niciunul în plus. Dacă ai vedea cum arată bucătăria asta când se întorc toţi de la şcoală şi dacă mai sunt sculaţi şi Timotei Ioan şi Ana Ioana, Doamne ai milă, n-ai mai crede că am fi tentaţi să mai luăm un copil. Bucătăria e la fel de aglomerată ca un stup de albine şi noi stăm ca sardelele în conservă. Chiar aşa e, să ştii, spuse doamna McKay.

Aşa că Bătrâna Morocănoasă îşi lăsă copilul acolo şi se întoarse acasă. Avea multe de făcut în acea zi şi poate şi în următoarea. Avea de gând să facă un cuibuşor potrivit pentru micuţa ei rândunică. „Poate că atunci va fi fericită", îşi spuse bătrâna în gând.

Primul lucru pe care l-a făcut femeia când a ajuns în odaie a fost să încuie uşa, după care a tras jaluzeaua şi a astupat gaura cheii. Apoi a scos de sub pat o cutiuţă pătrată. Cutia era încuiată, dar Bătrâna Morocănoasă şi-a descheiat cu grijă câţiva nasturi de la rochie, a scos o cheie care era legată la gâtul ei şi a descuiat-o. Înăuntru era o altă cutie mai mică din carton, legată cu o panglică albastră. Bătrâna desfăcu panglica şi privi înăuntru. Nu erau multe lucruri în cutie, doar o verighetă, o şuviţă de păr blond şi o cărticică. Inelul era al mamei ei, iar şuviţa de păr a fost tăiată de către îngrijitoarea de la adăpost după ce mama ei murise. Bătrâna Morocănoasă duse şuviţa la buze şi începu să plângă la amintirea mamei ei. Cartea fusese găsită în buzunarul mamei ei, dar bătrâna nu o citise niciodată. Exista o şcoală în adăpost, dar ea fusese un copil cam prostuţ şi nu a învăţat prea multe.

— Nu are niciun rost să mai încercăm să o educăm, spuseră ei. Astfel, fetiţa a fost trimisă într-un loc unde nimeni nu credea că are vreo importanţă dacă ştie sau nu să citească.

Bătrâna Morocănoasă împachetă înapoi aceste lucruri şi scoase celălalt obiect din cutie, şi anume un săculeţ din piele. Aici îşi ascunsese ea toate economiile. Nu că ar fi putut face multe economii. De-a lungul vieţii ei s-a găsit în multe situaţii dificile, a fost deseori calul de bătaie al multor patroni şi a lucrat din greu pe bani puţini. Totuşi, deşi câştiga puţin, cheltuia şi mai puţin. Astfel, încetul cu încetul, zgârcindu-se şi adunând cu greutate, strânse o mică comoară în acel săculeţ de piele, sau cel puţin aşa i se păru ei în acea dimineaţă când îşi numără banii.

Nici ea nu era sigură de ce economisise aceşti bani. Niciodată nu a avut nevoie de ei. Majoritatea monezilor erau acolo de mulţi ani. Şi totuşi, deşi de multe ori ajunsese la sapă de lemn şi nu ştia de unde să facă rost de mâncare, nu se atinse deloc de acea mică avere. Uneori se gândea că mai bine ar muri de foame decât să cheltuiască de acolo. Dar de dragul copilului va cheltui. Se va despărţi cu greu de ei, dar o va face.

— Fac orice pentru acea fetiţă, îşi spuse ea. Orice!

Capitolul VI

Scrisoarea misterioasă

B

ATRÂNA Morocănoasă luă nişte bani din săculeţ şi se grăbi spre magazin. Vânzătoarea rămase uimită când femeia îi ceru săpun, detergent, o mătură şi o perie de frecat podele.

— Măi să fie, exclamă ea soţului ei. Oare ce are de gând să facă?

Bătrâna Morocănoasă se întoarse în grabă acasă şi începu curăţenia cu tragere de inimă.

Ioel, în odaia de dedesubt, nu-şi putea imagina ce se întâmpla acolo sus. Se auzeau numai pocnituri, răzuiri, scârţâituri şi frecări. Crezu că femeia înnebunise în sfârşit şi că ar trebui să anunţe spitalul de nebuni.

Bătrâna lucră cât e ziua de lungă. Şi cred că razele apusului, care în sfârşit pătrundeau prin fereastra ei, rămaseră surprinse să vadă schimbarea care avu loc în odăiţă. Muştele moarte şi pânzele de păianjeni de la geam nu mai erau, tavanul era văruit, pereţii erau curaţi, podeaua era spălată, şemineul fusese vopsit cu negru. Până şi mânerul dulapului de lângă şemineu fusese frecat atâta, încât strălucea ca aurul.

Dar razele putură să vadă şi alte schimbări când se uitară a doua zi în odaie. Pentru că în acea noapte, un tapetar de pe Strada Iederii veni la bătrână la sfârşitul orelor de muncă şi puse pe pereţi un tapet luminos şi colorat. Bătrâna Morocănoasă crezu că fetiţei îi va plăcea acest tapet pentru că era acoperit cu desene reprezentând cai, doamne în rochii albastre şi cavaleri cu haine purpurii. Apoi bărbatul lăcui uşa şi dulapul, aşa că odaia arăta acum cât se poate de curată şi de frumoasă.

Între timp, şi femeia fusese foarte ocupată. Spălase aşternutul de pe pat, hainele ei şi tot ce putea fi spălat. Se duse la culcare abia când ceasul bisericii bătu ora douăsprezece. Nu fusese atât de obosită de mult timp, dar nu-i păsa.

— Fac orice pentru acea fetiţă, îşi spuse ea. Orice!

Când Crina a fost adusă acasă a doua zi, bucuria bătrânei fu completă. Pentru că fetiţa nu începu să plângă, ci alergă veselă prin

cameră, numărând caii de pe pereţi şi alegându-l pe cel pe care ar vrea să-l călărească dacă ar fi o doamnă.

Doar după ce se lăsă noaptea şi după ce-şi mâncă porţia de pâine cu lapte, stând lângă foc într-o cămăşuţă de noapte pe care o primise de la doamna McKay, fetiţa se întristă. Nu mai plânse în hohote ca în ziua trecută, dar lacrimile curseră încet pe obrajii ei palizi.

— Mămica mea nu se mai întoarce niciodată, buni, spuse copilul. Aşa mi-a zis doamna McKay.

— Sărmana fetiţă, spuse bătrâna, sărutând-o blând. Săraca mieluşea!

— Unde este raiul, buni? întrebă deodată copilul în timp ce-şi aşeza picioarele pe cărămida de lângă foc pentru a se încălzi.

— Ei bine, răspunse femeia, nu ştiu. Unii oameni spun că e în stele, dar n-aş prea crede, pentru că stelele sunt aşa de mici. Poate că e în spatele cerului albastru, dacă am putea vedea până acolo.

— Şi ce face mămica mea acolo, buni?

— Cântă, spuse bătrâna cu hotărâre.

Crina rămase o clipă tăcută, uitându-se la flăcările care dansau şi gândindu-se la mama ei.

— Dar în momentul ăsta, ce face, buni?

— Cântă, copila mea, cântă, repetă bătrâna, crezând că fata nu o auzise mai devreme.

— Şi când se va opri din cântat?

— Niciodată, afirmă femeia. Asta e tot ce fac în rai: cântă.

— Vai, dar va obosi! exclamă copila. Va obosi tare! Dumnezeu nu-i lasă să se odihnească niciodată?

— Nu ştiu. Cred că nu.

— Va cânta tot timpul cât noi vom dormi?

— Da, se spune că acolo nu există noapte. Aşa i-am auzit de multe ori pe oameni spunând. Dar nu ştiu sigur dacă e adevărat.

— Vai, Doamne, ce tare va obosi! spuse Crina.

Sărmana inimioară! Nu avea cine să-i povestească despre Cetatea lui Dumnezeu, locul minunat unde nu există noapte, dar nici oboseală. Nu avea cine să-i spună că acolo oamenii cântă pentru că asta simt, nu se pot abţine să nu cânte, pentru că ei se află în mijlocul fericirii care durează veşnic.

Aşa că se duse în pat şi continuă să se întrebe cum o fi raiul şi

dacă mama ei este fericită acolo, până adormi.

Bătrâna Morocănoasă rămase un timp lângă ea, privindu-i chipul liniştit cu aceeaşi dragoste şi blândeţe cu care l-a privit poate şi mama ei. Tocmai se pregătea să se culce şi ea, când auzi nişte paşi pe scară. Da, cineva urca la ea. Cine putea fi?

Urmă o bătaie în uşă şi bătrâna deschise cu grijă. Spre surpriza ei, o zări pe doamna Perkins.

— Şşşt! şopti doamna Perkins, ducându-şi degetul la buze şi arătându-i să păstreze liniştea. Nu scoateţi un cuvânt şi vă voi spune de ce am venit.

Între timp, îşi desfăcu haina şi scoase de acolo o geantă.

— Uite, şopti ea, păstraţi geanta asta. În ea sunt nişte hăinuţe de ale ei şi vă revin dumneavoastră, acum că îngrijiţi fetiţa, arătând cu degetul spre copilul adormit. Cum vă înţelegeţi? Vai, dar ce cameră curată şi drăguţă aveţi! exclamă ea, rotindu-şi cu admiraţie privirea prin odaie.

— Ne înţelegem bine, răspunse bătrâna. O iubesc ca şi cum ar fi copilul meu.

— Nici nu există dragoste mai mare decât asta, spuse doamna Perkins. Acum, să nu uitaţi de geantă. Nimeni nu ştie de ea. Dacă ar fi văzut-o cumva în casa mea, ar fi vrut să ia copilul şi aş fi putut da de necaz, aşa că nu le-am spus despre ea. Înţelegeţi? Bine atunci, la revedere. Şi într-o clipă dispăru.

Bătrâna Morocănoasă se aplecă lângă focul care aproape se stingea şi desfăcu bagajul la lumina slabă. Era aproape plin cu hăinuţele Crinei: şorţuleţe, cămăşi de noapte, o rochiţă pentru duminică, o jacheţică, câteva perechi de şosete împletite şi o pereche de pantofi. Dar pe lângă acestea, mai era ceva acolo care o nelinişti pe femeie. Scosese toate hainele şi pipăia cu mâna fundul genţii pentru a fi sigură că a găsit tot, când descoperi un buzunar secret în căptuşeală. Băgă mâna şi scoase o scrisoare pusă în plic, închisă şi ştampilată, gata de a fi trimisă. Ce mult îşi dorea bătrâna să ştie să citească pentru a putea afla numele destinatarului! Cui îi era adresată scrisoarea? Cu siguranţă doamna Perkins n-a găsit scrisoarea, pentru că altfel i-ar fi spus. Şi acum ce să facă cu ea?

Capitolul VII

Orice pentru copil

C

U cât Bătrâna Morocănoasă se gândea mai mult la scrisoare, cu atât neliniștea ei creștea. Fără îndoială că scrisoarea era adresată unei rude a decedatei şi dacă ofiţerul ar pune mâna pe ea, ar putea să o găsească pe această rudă. Oare nu era mai bine să i-o dea lui mâine, când se va duce la adăpost să ia cele două pâini săptămânale?

Dar nu se putea decide dacă să facă sau nu una ca asta, pentru că nu putea renunţa la acel copilaş minunat care abia începea s-o iubească. Inima ei ar fi distrusă dacă cumva rudele fetiţei ar veni şi ar lua-o de lângă dânsa.

Bătrâna se afla într-un mare impas. Acum era cât pe ce să meargă cu scrisoarea la doamna Perkins, acum se răzgândea şi era să arunce hârtia în foc, pentru a distruge astfel orice posibilitate de a fi despărţită de odorul ei. Acum era furioasă pe ea însăşi, pentru că era atât de egoistă încât să-i refuze copilului o casă mai bună şi prieteni mai de treabă decât ar putea avea stând cu dânsa. Dar în momentul următor, era furioasă pe toţi şi pe toate în afară de ea însăşi şi era hotărâtă să facă orice pentru a rămâne cu micul ei crin.

Această luptă interioară dură câteva ore. Ceasul bătea o oră după alta şi ea era singura care îl auzea, pentru că vecinii ei dormeau adânc. Şi când ceasul anunţă ora două dimineaţa, femeia se hotărî să nu spună nimănui nimic despre scrisoare, cel puţin pentru moment, şi s-o ascundă în cutia de sub pat, lângă şuviţa de păr blond, săculeţul vechi şi verighetă. Apoi se strecură în pat lângă copil.

Cu fiecare zi care trecea, micuţa Crina punea tot mai mult stăpânire pe inima bătrânei, iar aceasta nici nu se mai gândea la posibilitatea de a trimite scrisoarea.

Deşi Crina îşi amintea mereu de mămica ei din rai şi se întreba în fiecare zi ce mai face acolo, totuşi ea era fericită în odaia Bătrânei Morocănoase. Acum, când razele soarelui priveau în camera odată întunecată, vedeau o fetiţă veselă care răspândea în jurul ei mai multă lumină chiar decât ele.

Dar bătrâna nu era la fel de fericită, pentru că gândul la scrisoare nu-i dădea pace. Simţea o frică constantă, de parcă ceva rău urma să se întâmple, ceva care nu putea fi evitat. Uneori scotea plicul din ascunzătoare şi îl privea pe toate părţile, încercând să desluşească literele şi întrebându-se ce veşti conţine.

Dar aceasta era singura era grijă. În rest, când vorbea cu fetiţa, când se plimbau împreună pe câmpurile verzi de la marginea oraşului, ţinându-se de mână, când fetiţa îi punea la gât colierul făcut din margaretele pe care le adunase cu mânuţele ei, când o îmbrăţişa şi o mângâia, numind-o „draga mea buni", atunci fericirea bătrânei era completă.

Bătrâna nu se dădea înapoi de la nimic pentru a-i asigura copilei

o viaţă bună. Făcea comisioanele vecinilor, le trebăluia prin casă, avea grijă de copii în lipsa lor, le cârpea hainele, totul şi orice pentru a câştiga câţiva bani pentru întreţinerea copilului.

Şi vecinii erau foarte buni, trimiţându-i multe cadouri fetiţei. Uneori primea câte o rochiţă mai veche care fusese cârpită şi călcată cu grijă, alteori un şorţuleţ care rămăsese prea mic, alteori chiar o hăinuţă nou-nouţă, cumpărată special pentru micuţa orfană. Câteodată primea torturi sau prăjituri, şi toate erau dăruite din inimă, iar bătrâna femeie le primea cu bucurie şi cu recunoştinţă, de vreme ce erau pentru bunăstarea fetiţei ei. În ce priveşte mica ei avere de sub pat, se împuţina în fiecare zi, dar ei nu-i părea rău. „Orice pentru fetiţa mea frumoasă", îşi spunea de fiecare dată când deschidea cutia.

Toată lumea de pe stradă o iubea pe fetiţa Bătrânei Morocănoase. Purtarea ei nostimă, liniştită, de modă veche, le cuceri tuturor inimile. Chiar şi bătrânul Ioel o chema în odaia lui şi îl punea pe Tigruţ să-şi facă toate scamatoriile pentru a o distra. Şi când o vedea încântată şi bătând din palme, o mângâia pe cap şi îi spunea să vină şi altă dată, pentru că era „mai binevenită ca oricând". Ceilalţi copii de pe stradă o urmau peste tot, de parcă era o curiozitate, dar erau buni cu ea când se jucau.

Dar cel mai bun prieten al ei era Albert Iosif, băiatul doamnei McKay. Era un copil liniştit, cu o înfăţişare serioasă, foarte diferit de fraţii şi surorile lui, care erau mai gălăgioşi. Când ceilalţi alergau prin jurul casei sau se jucau cu bilele, el stătea gânditor lângă foc, privind flăcările jucăuşe.

— N-am mai văzut aşa un copil, spunea mama lui, cea cu obrajii trandafirii. Îi place să mediteze cât pentru noi toţi la un loc. Eu şi soţul meu suntem prea ocupaţi pentru a ne mai gândi la aşa ceva, iar Georgiana Maria şi ceilalţi sunt prea ocupaţi cu joaca. Dar lui Albert Iosif îi place să gândească. Vă spun eu că meditează mult.

Dar nimeni nu a reuşit să afle vreodată care erau gândurile micului Albert, până când a apărut fetiţa Bătrânei Morocănoase. Între cei doi copii s-a înfiripat o frumoasă prietenie. Nu se mai săturau să stea împreună. Uneori stăteau ore întregi în soare, pe un prag, sau se plimbau pe stradă, uitându-se la vitrine, sau priveau vrăbiuţele de la poarta cimitirului care săreau dintr-un copac în altul şi apoi se aşezau pe pietrele negre de mormânt.

— Buni, spuse într-o zi Crina, Albert Iosif crede…

— Ce crede? întrebă bătrâna, oprindu-se din spălat. Mi-a spus mama lui că are multe idei în cap. Acum la ce s-a mai gândit?

— Crede, continuă fetiţa, că mama mea nu cântă tot timpul în rai.

— Atunci ce crede el că face?

— El crede că ea lucrează pentru Dumnezeu, spuse copila, gânditoare. Şi că merge să viziteze stelele şi toate celelalte locuri minunate pe care le-a făcut Dumnezeu. Asta crede el! Mi-a zis că profesoara lor de la şcoala duminicală le-a povestit totul despre rai săptămâna trecută. De unde ştie ea, buni? A fost acolo?

— Nu, mielușica mea, răspunse bătrâna. Nu poate să meargă acolo până nu moare. Poate că a citit undeva.

— Dar cei care au scris cărţile de unde ştiu? întrebă copila şi mai nedumerită. Cineva trebuie să fi văzut cum e acolo.

— Nu ştiu, draga mea. Tot ce ştiu e că oamenii învaţă tot felul de lucruri din cărţi şi cred că sunt adevărate.

Crina rămase uitându-se la Bătrâna Morocănoasă, care freca cu sârguinţă hăinuţele odorului ei pentru a le face albe ca zăpada.

După o pauză lungă, întrebă din nou:

— Eu de ce nu merg la şcoala duminicală, buni?

— Tu? Dar eşti aşa de mică! Ai să mergi când vei mai creşte.

— Dar sunt la fel de mare ca Albert Iosif, spuse Crina, întinzându-se pentru a părea cât mai înaltă.

— Fii binecuvântată, copila mea, spuse bătrâna cu dragoste. Chiar vrei să mergi?

— Foarte mult! exclamă fata, sărind în sus. Se poate, buni?

— Poţi să faci ce doreşti tu, copila mea, afirmă femeia în timp ce se opri s-o sărute.

Capitolul VIII
Grădina minunată

DUMINICA următoare, Crina şi Albert Iosif plecară împreună, spre şcoala duminicală. Bătrâna Morocănoasă se simţi foarte singură în lipsa ei. Nu putea citi şi duminica a fost totdeauna o zi lungă înainte să o aibă pe Crina, dar după ce fetiţa venise în viaţa ei, obişnuiau să

iasă la o plimbare după-amiaza pe câmpul din afara oraşului şi atunci bătrâna era fericită. Acum era neliniştită şi nemulţumită şi aproape că îi păru rău că o lăsă pe copilă să plece. Dar ea era atât de încântată, încât femeia nu o putu dezamăgi. Aşa că în acea zi stătu privind ceasul şi numărând minutele care rămăseseră până la întoarcerea fetei.

Dar bătrâna se bucură când văzu chipul strălucind de fericire al Crinei, când dădu buzna în odaie, nerăbdătoare să povestească cum a fost.

— Oh, buni, buni, aş vrea să fii o fetiţă ca să poţi veni şi tu cu mine.

— Chiar atât de frumos a fost, copila mea?

— Da, buni. Îţi voi povesti totul, spuse fata aşezându-se pe un scăunel la picioarele femeii. Şi luând mâinile aspre ale bătrânei, le sărută, apoi le puse pe obrajii ei palizi şi ceru să fie mângâiată.

— A fost vorba despre o grădină, buni, o grădină atât de frumoasă, mai frumoasă decât cea de la casa aia mare de lângă cimitir la care am tras noi cu ochiul, căci am întrebat-o pe profesoară şi mi-a spus că aşa e.

— Chiar aşa? se miră bătrâna, zâmbind la faţa luminoasă a copilei.

— Da, buni, minunată! Cu flori multe, cu copaci şi iarbă. Nu ţi-ar fi plăcut să te plimbi prin ea? Ei bine, erau doar doi oameni acolo şi toată grădina era a lor. Se puteau plimba, puteau mânca fructe şi puteau culege orice flori voiau, buni, nu doar margarete, ci chiar şi trandafiri. Aşa a spus profesoara!

— Bănuiesc că numele lor erau Adam şi Eva.

— Dar de unde ştii? Ai ascultat la uşă? Nu te-am văzut.

— Nu, dar am mai auzit povestea asta cândva. Poate când eram şi eu la şcoală.

— Erau atât de fericiţi, continuă Crina, şi Dumnezeu venea în fiecare seară în grădină pentru a se plimba şi discuta cu ei. Nu-i aşa că era frumos, buni? Dacă ar veni aici să se plimbe pe Strada Iederii, L-aş întreba despre mama mea. Dar El nu mai vine să se plimbe pe pământ, nu-i aşa, buni?

— Nu, mielușica mea, acum nu mai vine.

— Dar cu Adam şi Eva discuta. Trebuie să fi fost minunat! Dar apoi se întâmplă ceva groaznic, spuse Crina, coborându-şi vocea.

Doamne, ce păcat! În mijlocul grădinii era un copac, singurul copac de care Dumnezeu le-a interzis să se atingă. Şi totuşi, ei au încălcat porunca Lui şi au mâncat din fructele acelui copac. Pentru asta Domnul i-a alungat din grădină. Nu-i aşa că-i îngrozitor, buni?

— Aşa a făcut, odorul meu? Da, parcă aşa a făcut, răspunse bătrâna, încercând să-şi amintească povestea pe care o învăţase şi ea la şcoală.

— Da, i-a alungat, spuse Crina cu tristeţe, pentru că au fost neascultători şi răi, şi de atunci toţi băieţii şi toate fetiţele şi toată lumea de pe pământ este rea, buni.

— Nu chiar atât de rea, copila mea. Eu şi tu nu suntem rele.

— Ba da, suntem, exclamă Crina, sărind în sus. Aşa ne-a zis profesoara. Şi Dumnezeu nu ne va primi în rai dacă suntem răi ca acum, buni. Aşa a zis profesoara. Ce a vrut să zică cu asta, buni?

— Nu ştiu, draga mea. Vino şi bea-ţi ceaiul, spuse bătrâna, bucuroasă să schimbe subiectul.

— Buni, întrebă deodată fetiţa, în timp ce-şi mânca felia de pâine cu unt, ce e aia un *scelet*?

— Chiar că nu ştiu, răspunse bătrâna râzând. N-am auzit niciodată de aşa ceva.

— Pentru că l-am auzit azi pe bătrânul Ioel vorbind despre un *scelet*.

— Ioel vorbeşte numai prostii, spuse Bătrâna Morocănoasă batjocoritor. Întotdeauna vorbeşte tot felul de tâmpenii cu pisica aia a lui.

— Dar nu vorbea cu pisica, ci cu doamna McKay. Când eu şi Albert Iosif ne întorceam acasă, ei discutau, şi Ioel, arătând spre mine, spuse că sunt slabă ca un *scelet*.

— Ar fi bine ca Ioel să-şi vadă de treaba lui, spuse bătrâna nervoasă. Să nu-l bagi în seamă. Un bătrân nebun ca el nu ştie ce spune. El e scheletul! Ce prostie!

Totuşi, o privi pe copilă mai neliniştită şi mai îngrijorată decât o făcuse până acum. Într-adevăr, era slabă, foarte, foarte slabă. Bătrâna trebui să recunoască lucrul acesta, în ciuda îndârjirii ei împotriva lui Ioel.

— Dar dintotdeauna ai fost aşa slabă, ştii, continuă ea, luând fetiţa pe genunchi. Totdeauna ai fost o mărunţică. Şi e mult mai frumos

să fii slabă decât să fii o grasă aşa ca cei din familia Perkins, a căror picioare şi mâini seamănă cu nişte cârnăciori rotofei. Şi am auzit spunându-se că e mai sănătos să fii slab. Aşa că Ioel poate să spună ce vrea, nouă nu ne pasă, nu-i aşa, frumoasa mea?

Spunând asta, bătrâna încercă astfel să-şi domolească toate temerile. Dar când fetiţa plecă la culcare şi lumânarea a fost stinsă, femeia rămase s-o vegheze îngrijorată la lumina tremurândă a focului.

În odaie se găsea un ceas aşezat pe şemineu, o piesă învechită din lemn pe care Bătrâna Morocănoasă o cumpărase destul de ieftin de la o licitaţie de pe Strada Iederii. Fusese acolo împreună cu fetiţa şi ei îi plăcuse foarte mult ceasul pentru că era împodobit în jurul cadranului cu multe flori, aşa că bătrâna îl cumpără pentru a-i face pe plac. Rămânea mereu cu câteva ore în urmă, dar bătrânei nu-i păsa, pentru că ceasul bisericii se afla foarte aproape şi îi putea auzi bătăile. Ceasul de pe şemineu era doar de ornament; Crinei îi plăcea mult şi, pe deasupra, ticăitul lui era un sunet foarte liniştitor pe timpul nopţii.

Dar în această noapte de duminică, ceasul părea că vorbeşte. Pendulul care se legăna înainte şi înapoi părea că repetă mereu cuvintele copilului.

— Un-scelet. A-spus-că-sunt-un-scelet.

Cuvintele se repetau fără oprire, încât începură să-i dea dureri de cap bătrânei.

Deodată, se înfurie. De ce copila ei nu era la fel de sănătoasă ca cei din familia Perkins sau McKay? De ce Dumnezeu n-a făcut-o şi pe ea aşa? Ei aveau mulţi copii, ea numai unul.

Bătrâna Morocănoasă era furioasă pe Dumnezeu. Ştia foarte puţine lucruri despre El, dar ştia că El ne dăruieşte sănătatea şi puterea. De ce nu a trimis aceste daruri şi fetiţei ei? Era furioasă şi pe ea însăşi pentru că nu a observat mai repede cât de slabă este Crina, că nu a îngrijit-o mai bine, că nu a ţinut-o în casă când afară era vânt şi că nu i-a dat mâncare mai sănătoasă. Dar cel mai furioasă era pe bătrânul Ioel. Ei doi niciodată nu se înţeleseră bine, nu fură prieteni şi mereu aveau discuţii în contradictoriu. Cu siguranţă că bărbatul se bucura acum că fetiţa bătrânei lui duşmance arată ca un schelet. Îl considera un bătrân supărăcios, iritabil şi dezagreabil.

Astfel gândea bătrâna când auzi nişte paşi pe scări. Cine putea fi? Deschise uşa cu grijă şi îl văzu în faţa ei pe ultimul om la care se

aştepta. Era bătrânul Ioel în persoană.

Era pentru prima dată când bărbatul venise în vizită în odaia ei şi femeia nu era deloc pregătită să-l primească cu braţele deschise. Se gândea chiar să-i închidă uşa în nas, fără ca măcar să-l asculte. Dar poate că acum era ocazia bătrânei de a-i spune tot ce are pe suflet, să-i spună să-şi vadă de treabă şi să nu mai bârfească despre copiii altora.

Capitolul IX
Bunicii nu-i pasă

E

I bine, ce vrei? întrebă aspru Bătrâna Morocănoasă.

— Doarme? spuse Ioel, trăgând cu ochiul în cameră, fără să observe primirea rece de care avu parte.

— Ce te interesează? răspunse furios bătrâna.

— Haide, bătrâno, nu fi aşa de rea. Ştiu că noi doi nu ne-am înţeles niciodată, dar hai să uităm ce-a fost. Îmi place acea fetiţă. Pe cuvântul meu.

— Nu eşti singurul, spuse bătrâna, încă nepăsătoare.

— Nici n-am spus asta, continuă Ioel. Dar uite ce i-am cumpărat! Pune-o lângă perna ei ca să o găsească când se va trezi. Mâine este Anul Nou şi acesta este cadoul meu pentru fetiţă. Spunând asta, bătrânul Ioel îi dădu femeii un pachet, îi ură noapte bună şi coborî repede scările.

Cadoul era împachetat într-un ziar mototolit şi murdar şi legat bine cu o sfoară groasă. Pe el era scris „Pentru Crina, cu toată dragostea, bătrânul Ioel".

Asta însemna că Bătrâna Morocănoasă se înşelase în privinţa lui şi-l judecase pe nedrept. El o iubea pe fetiţă şi îi părea rău s-o vadă aşa slabă. Uitându-se la cadou, bătrânei îi fu ruşine de comportamentul ei şi de cele ce gândise despre Ioel. Oricât de mult ar fi vrut să desfacă pachetul, nu o făcu, pentru că se gândi că ar fi mai bine ca mica Crina să fie prima care să vadă ce e în el. Aşa că puse cadoul pe perna copilei şi aşteptă răbdătoare Anul Nou.

Bătrânei i se păru o noapte foarte lungă. Ceasul bisericii se mişca mai încet ca niciodată, şi când bătu ora douăsprezece şi anunţă tuturor vecinilor că începuse un an nou, bătăile lui îi părură femeii prevestitoare de rău. Pentru că ceasul de pe şemineu ticăia încă acele

cuvinte: „A-spus-că-sunt-un-scelet”.

Ce va aduce noul an Bătrânei Morocănoase şi copilei ei? Oare o va lăsa din nou pe femeie fără dragoste? Bătrâna dormi foarte puţin în acea noapte şi se bucură la venirea dimineţii, când fetiţa se trezi. Desigur că a zărit imediat pachetul, desigur că a vrut să ştie ce este înăuntru şi desigur că bătrâna sări imediat din pat şi aduse cel mai mare cuţit din casă pentru a tăia sfoara.

Era o rochiţă dintr-o stofă moale pe care Ioel o cumpărase, iar doamna McKay o croise. Era atât de frumoasă şi îi venea atât de bine, încât ochii bătrânei se umplură de lacrimi când o îmbrăcă pe Crina. Acesta era cadoul din partea acelui „bătrân supărăcios, iritabil şi dezagreabil”, aşa cum îl numise seara trecută. O luă pe Crina de mânuţă şi coborî la Ioel.

— Ioel, spuse ea, mi-e ruşine de cum m-am purtat cu tine. Rochiţa e cu adevărat minunată.

— I-am dăruit-o cu cea mai mare plăcere, răspunse el. Dumnezeu să o binecuvânteze! Chiar arată ca o mică domnişoară! Nu vrei să-i dai bătrânului Ioel un pupic drept mulţumire?

Copila alergă spre el, se urcă pe genunchii lui şi, aruncându-şi mânuţele pe după gâtul lui, îi dărui mulţi pupici. Astfel, bătrânul Ioel se simţi recompensat pentru sacrificiile pe care le făcuse pentru a strânge banii pentru cadoul de Anul Nou.

Rochiţa era destul de groasă, avea mâneci lungi şi era croită pe gât. Aşa îi ceruse Ioel doamnei McKay să o coase.

— Acum nu te va mai atinge niciun vânt rece, domnişorico, spuse el, urându-i un an nou fericit. Te vei îngrăşa mai mult ca niciodată!

Dar, deşi rochiţa îi ţinea de cald şi Bătrâna Morocănoasă era mai grijulie ca niciodată, cheltuind mereu din mica ei avere pentru a-i cumpăra tot felul de bunătăţi copilei, Crina nu se îngrăşă deloc. Odată cu trecerea iernii şi cu sosirea zilelor calde de primăvară, fetiţa se simţi tot mai obosită. Nu mai putea merge nici până pe câmpul din afara oraşului, unde ceilalţi copii adunau margarete. Se duse o dată până acolo, dar când se întoarse, era atât de obosită încât nici nu mai avu puterea să-şi împletească margaretele într-o coroniţă, astfel că bătrâna nu o mai lăsă să meargă. Stătea ore întregi cu Albert Iosif pe pragul uşii de afară sau pe un scaun lângă foc, dar cel mai mult îi plăcea să se

aşeze pe genunchii bunicii şi să-i arate fotografiile din cărţile pe care copiii McKay le aduceau de la şcoala duminicală.

— Nu e bolnavă, nu e deloc bolnavă, îşi spunea uneori Bătrâna Morocănoasă pentru a-şi potoli temerile. E doar puţin palidă şi slăbuţă. Toată lumea se simte mai obosită primăvara şi ea va fi mai bine în câteva săptămâni.

Crina nu încetase să meargă la şcoala duminicală. Era plăcerea ei cea mai mare şi asta aştepta toată săptămâna. Albert Iosif venea după ea pentru a merge împreună. Apoi, când se întorceau acasă, povesteau bătrânei tot ce au auzit.

Într-o duminică după-amiază, Crina intră în casă cu obrajii atât de îmbujoraţi, încât bătrâna crezu că nu o văzu niciodată atât de sănătoasă. Dar roşeaţa se datora doar unei bucurii şi trecu repede.

— Buni, spuse ea, au cântat despre mine la şcoală!

— Despre tine, drăguţo? Ce vrea să spună, Albert Iosif?

— Se referă la imn, răspunse băiatul. Era despre un crin.

— Da, şi am învăţat primele versuri. Vrei să ţi le cânt?

„*Voi fi ca roua pentru Israel*”.

Pe o pajişte în Israel
Înflorea un crin strălucitor
Căruia Dumnezeu i-a dăruit
Hăinuţa cea mai albă.
Oh! *Spală-mă Dumnezeul meu*.
Pentru ca inima mea să devină
La fel de pură ca acel crin
Şi mai albă ca zăpada.
Revarsă mereu asupra mea
Roua Sfântului Duh
Ca să mă spele, *să mă întărească*
Şi să-mi dea o viaţă nouă.

— Nu-i aşa că e frumos, buni? întrebă Crina, oftând. Şi profesoara a spus că… Spune-i bunicii ce a spus profesoara, Albert Iosif.

— Profesoara a spus că aceasta este calea spre rai. I-ai povestit bunicii despre Adam şi Eva, Crina?

— Da, mi-a povestit, răspunse bătrâna, chiar în prima duminică când a mers la şcoală.

— Ei au fost răi, ştii, continuă Albert Iosif, şi toţi copiii lor au fost răi.

— Bunica nu crede că suntem răi, spuse Crina.

— Aşa ne-a spus profesoara, spuse Albert Iosif. Şi ne-a mai spus o poveste frumoasă. Povesteşte-i tu, Crina.

— De data asta povestea nu e despre o grădină, ci despre un deal, aşa ca dealurile din afara oraşului.

— Şi pe deal era o cruce, spuse Albert Iosif, iar pe cruce era răstignit Iisus.

— Am văzut aşa o poză într-o vitrină, spuse bătrâna.

— Ne-a iubit atât de mult, încât a murit pentru noi, spuse Crina. *Pentru noi*! Imaginează-ţi asta, buni!

— Chiar aşa, draga mea? întrebă femeia, netezind rochia fetiţei, fără să se gândească la cele ce spunea ea.

— Nu e minunat, buni?

— Ce să fie minunat, copila mea? Ai o roşeaţă minunată în obraji. Aş vrea ca Ioel să te vadă acum! Cred că am să-l chem. Poate că va veni să vadă că devii o fetiţă îmbujorată. Poate va trebui să te numim Trandafira, în loc de Crina.

— Bunicii nu-i pasă de asta, spuse Albert Iosif când aceasta părăsi odaia.

— Ba da, îi pasă, răspunse Crina. Cred că doar nu a auzit ce i-am spus.

Capitolul X
Scrisoarea bătrânului Ioel

T

IE îţi pasă, nu-i aşa, dragă buni? întrebă Crina, după ce bătrânul Ioel plecă.

— De ce anume să-mi pese? întrebă bătrâna. De tine?

— Nu, de povestea aia frumoasă. Nu înţelegi că putem merge în rai, deşi suntem atât de răi, tocmai pentru că Iisus a plătit pentru păcatele noastre?

— Profesoara ne-a povestit despre un om, spuse Albert Iosif.

— Da, un om rău, continuă Crina, care trebuia să meargă la închisoare. Trebuia să plătească o datorie mare, altfel urma să fie

închis.

— Şi nu avea niciun ban, spuse Albert Iosif.

— Atunci, un domn a plătit pentru el, continuă Crina. Un domn foarte bun. Şi profesoara ne-a întrebat dacă omul mai trebuia să plătească acum.

— Şi toţi am spus „Nu!", spuse băiatul. Atunci profesoara ne-a explicat că aşa este şi cazul nostru. Iisus a plătit pentru noi şi noi suntem acum liberi de păcatele noastre.

— Nu e minunat, buni?

— Da, cred că e, răspunse bătrâna, şi începu să fie foarte ocupată, pregătind ceaiul şi scoţând ceştile.

Crina o urmări un timp, apoi întrebă deodată:

— Buni, ce crezi că a mai spus profesoara? A zis că dacă omul n-ar fi avut norocul să-l cunoască pe domnul acela, atunci el ar fi trebuit să plătească datoria.

— Da, completă Albert Iosif, şi ar fi trebuit să meargă la închisoare pentru că nu avea bani să plătească. Din cauza asta ne-a învăţat acele versuri şi a vrut să le cântăm lui Dumnezeu.

— Şi ea a zis că dacă îl rugăm, El ne va face sufletele albe ca un crin, spuse fetiţa.

— Da, va şterge tot ce este rău în noi! exclamă băiatul. Aşa că eu şi Crina îl vom ruga să facă asta.

Copiii îngenuncheară într-un colţ al odăiţei şi repetară rugăciunea cu care se încheia cântecelul.

Oh! *Spală-mă Dumnezeul meu*.
Pentru ca inima mea să devină
La fel de pură ca acel crin
Şi mai albă ca zăpada.
Revarsă mereu asupra mea
Roua Sfântului Duh
Ca să mă spele, *să mă întărească*
Şi să-mi dea o viaţă nouă.

— Vino şi spune-o şi tu, buni, spuse Crina, trăgând-o de şorţ spre locul în care îngenuncheaseră.

Bătrâna nu putu s-o refuze pe fetiţă. Aşa că, pentru prima dată după mulţi, mulţi ani, îngenunche să se roage. Dar, deşi repeta cuvintele, ea nu se ruga. Se gândea la fetiţa ei şi nu la bunul Dumnezeu

care aştepta s-o binecuvânteze. A treia verigă trebuia adăugată la lanţ pentru ca Bătrânei Morocănoase să-i pese de dragostea Lui.

Şi a treia verigă se apropia foarte repede. Pentru că mica Crina, mica ei floricică dragă, se ofilea văzând cu ochii.

Toată lumea ştia asta, cu excepţia bătrânei care o iubea atât de mult şi care nici nu voia să se gândească la aşa ceva.

O ştia şi doamna McKay şi îşi ştergea mereu lacrimile care îi apăreau în ochi atunci când se gândea cât de repede va pleca de printre cei vii prietena lui Albert Iosif. Şi domnul McKay o ştia şi de câte ori o vedea pe micuţă, îşi scotea pipa din gură şi se uita după ea. Şi doamna Perkins ştia asta şi le repeta mereu chiriaşilor ei că ea şi-a dat prima seama, la moartea mamei, că fetiţa o va urma curând. Toţi vecinii erau conştienţi de asta şi de aceea îi făceau mai multe cadouri ca niciodată. Şi bătrânul Ioel o ştia şi o urca scările în braţele lui,

pentru ca fetiţa să nu se obosească. Chiar şi copiii de pe stradă ştiau asta şi, când o întâlneau, o mângâiau, o sărutau şi îi dăruiau flori. Doar Bătrâna Morocănoasă nu voia să accepte adevărul. Totuşi, cu fiecare zi care trecea, Crina slăbea şi devenea mai plăpândă. În fiecare zi, tusea, care la început venea rar, acum revenea foarte des şi din ce în ce mai gravă. Viaţa se scurgea încet-încet din corpul fetiţei.

Obiceiurile ei se schimbară unul câte unul. De acum nu mai stătea pe pragul uşii şi nu se mai juca în curte. Nu se mai uita nici prin vitrinele magazinelor cu Albert Iosif şi nici nu mai privea prin poarta mare a cimitirului la vrăbiuţele care se jucau. Şi într-un sfârşit veni şi ziua în care bătrânul Ioel o urcă scările în braţe pentru ultima oară.

Dar Bătrâna Morocănoasă nu ştia asta. Ea spunea mereu că odorul ei se va însănătoşi în câteva săptămâni. Dar numărul săptămânilor pe care Crina avea să le mai petreacă pe pământ se micşora mereu. Ea urma să plece pe un alt tărâm îndepărtat, acolo unde plecase şi mămica ei.

— E păcat că trăim într-un loc cu o climă atât de rece, spuse bătrânul Ioel într-o zi. Pe aici bat vânturile reci de est şi atmosfera e umedă. Poate că dacă am putea pleca pentru puţin timp într-un loc mai cald, poate că s-ar simţi mai bine. Am auzit despre oameni care au plecat în călătorie şi s-au întors mai sănătoşi.

La aceste cuvinte, bătrâna îşi aminti deodată de scrisoarea din cutie. Poate că exista vreo rudă de-a copilei care trăia într-un loc mai cald şi care ar putea să o ia la ea pentru un timp şi apoi s-o aducă înapoi acasă bine sănătoasă. Dar oare se va mai întoarce? Asta era întrebarea. Oare nu era cel mai posibil ca, odată ce au găsit-o, să o ţină la ei? O luptă cruntă avu loc în mintea femeii. Dar dragostea adevărată pentru copil câştigă în faţa dragostei egoiste.

— Orice pentru ea, spuse ea, orice pentru copila mea frumoasă. Dacă scrisoarea e adresată cuiva dintr-o ţară cu climă mai caldă, o voi trimite, chiar dacă îmi va frânge inima.

O scoase din cutie şi, ascunzând-o sub şorţ, i-o duse lui Ioel.

— Ioel, tu ştii să citeşti. Uită-te la asta! spuse ea, explicându-i unde o găsise şi de ce o ascunsese atâta timp.

Ioel îşi puse ochelarii şi citi adresa destinatarului: „Doamna Havercroft, Elm Cottage, lângă Bideford, Devonshire”.

— E o ţară cu o climă foarte caldă, spuse el. Unul dintre prietenii

mei este de acolo şi ştiu totul despre acest ţinut.

Bătrânei Morocănoase aproape că-i păru rău să audă asta. Acum trebuia să meargă mai departe.

— Deschide-o, Ioel, şi vezi cui îi este adresată. Trebuie să aflăm asta.

Aşa că Ioel deschise scrisoarea şi citi:

„Draga mea mamă.

Eu şi Crina am pornit spre tine şi sper să ajungem în două zile. Sunt foarte bolnavă şi vin acasă să mor. De la moartea lui Ioan, am dus-o foarte greu. A trebuit să-mi caut un serviciu, din cauza asta nu ţi-am scris atâtea luni. Nu am avut curajul să-ţi spun asta până acum pentru a nu-ţi face sânge rău. Mamă, am învăţat să-L iubesc pe Iisus şi El mi-a iertat păcatele, aşa că în curând voi pleca la El. Ştiu că vei avea grijă de fetiţa mea după ce eu nu voi mai fi. Sper să ne revedem curând.

Cu dragoste, fiica ta.

Emilia Turner.

P.S.: Am plecat de acasă şi ne-am mutat la Northampton, de aceea nu am primit nicio scrisoare de a ta".

— E adresată bunicii Crinei, spuse bătrâna. Acum, Ioel, trebuie să-mi scrii o scrisoare să o trimit cu aceasta.

Aşa că Ioel, făcând multe greşeli de gramatică, scrise următoarele:

„Dragă doamnă.

Sper ca această scrisoare să vă găsească sănătoasă. Fiica dumneavoastră a murit în acest oraş în urmă cu doi ani, iar fetiţa a fost crescută de o doamnă în vârstă. E un copil cu adevărat deosebit şi e mereu binevenită la mine! Şi Bătrâna Morocănoasă (adică doamna care o creşte) o iubeşte ca pe ochii din cap. Dar copila e bolnavă şi slabă. Iar bătrâna e de acord să v-o încredinţeze, dacă puteţi să veniţi s-o luaţi la Devonshire, unde am auzit că e mai cald.

Dar vă rugăm mult să o trimiteţi înapoi aici, fiindcă noi toţi nu putem trăi fără ea. Dacă aţi putea face asta, v-am rămâne pe veci îndatoraţi.

Cu sinceră prietenie.

Ioel Smith".

„Adresa: Domnul I. Smith, Strada Iederii, Cathcart, Ledminster".

Această scrisoare nostimă le fu pe plac bătrânei, lui Ioel şi

doamnei McKay, singura căreia i-au împărtăşit secretul. Bătrâna o puse la poştă cu mâna ei. Simţi o strângere de inimă când lăsă scrisoarea să cadă în cutia poştală, pentru că realiză că foarte curând cineva va veni s-o ia pe Crina.

Ea nu se gândea la cine ar putea veni, ci cât de curând va veni!

Capitolul XI
A treia verigă din lanţ

T

RECURĂ câteva zile şi nu sosi niciun răspuns la scrisoarea lui Ioel. Şi Crina îşi pierdea puterile cu fiecare zi care trecea. Doctorul pe care îl aduse Ioel pentru a o îngriji pe fetiţă spuse că nu poate face nimic pentru ea. Tot ce aveau de făcut era să-i dea ceea ce voia şi să nu o supere.

Crina era fericită pentru că toată lumea se purta atât de bine cu ea. Îi plăcea să fie răsfăţată. Albert Iosif venea la ea imediat ce ieşea de la şcoală şi-şi petrecea tot timpul liber cu dânsa. Doamna McKay era într-un continuu du-te-vino, ajutând-o pe bătrână să facă patul şi să-i aducă tot ce-i dorea inimioara. Vecinii întrebau mereu cum se mai simte şi îi trimiteau tot felul de bunătăţi. Sărmanul Ioel îşi părăsi pisica şi îşi petrecea tot timpul la patul ei.

Copila nici nu mai vorbea mult acum, fiindcă spunea că o oboseşte. Uneori se ridica, o îmbrăţişa pe bătrână, o săruta şi o întrebă:

— Buni, dragă buni, nu-i aşa că-ţi pasă?

Iar femeia răspundea, încercând să-şi stăpânească lacrimile:

— Da, copila mea, îmi pasă de tine, te iubesc foarte mult.

— Dar trebuie să-ţi pese şi de Iisus, buni. La asta mă refer, să-ţi pese că El a murit pentru noi. Nu-ţi aminteşti, buni dragă?

Apoi obosea şi se întindea la loc. Adesea credeau că doarme şi umblau încet şi vorbeau în şoaptă, dar ea deschidea ochii, le zâmbea şi spunea:

— Nu dorm, buni. Mă gândeam la imnul meu:

Oh! *Spală-mă Dumnezeul meu*.
Pentru ca inima mea să devină
La fel de pură ca acel crin
Şi mai albă ca zăpada.

— E un cântec frumos, spuse Ioel într-o zi, în timp ce stătea la

patul ei.

— Toţi din rai sunt albi ca un crin! spuse copila. Dar profesoara ne-a spus că trebuie să fim albi încă de pe pământ.

— Sunt sigur că tu eşti destul de albă, fetiţa mea, spuse bătrânul.

— Doar faţa mea e albă, nu şi sufletul. Nu până când Iisus nu mă spală. Dar L-am rugat să facă asta. Şi profesoara a spus că o va face.

Apoi obosi şi adormi repede. Dormi atât de adânc şi de mult, încât tuturor le reveni speranţa. Credeau că acesta este un semn bun şi că fata se va trezi simţindu-se mai bine. În timp ce Crina dormea, se auziră de mai multe ori paşi pe scară şi de fiecare dată bătrâna credea că e cineva din Devonshire care venea după fetiţă. Mergea până la uşă în vârful picioarelor, o deschidea încet şi mereu se aştepta să vadă un străin. Dar erau ori vecinii care veniseră să se intereseze de starea fetiţei, ori copiii doamnei McKay care urcau tiptil să asculte la uşă şi s-o anunţe pe mama lor când se trezea Crina.

Apoi urcă Cineva, dar cu un pas atât de uşor, încât nici Bătrâna Morocănoasă, nici Ioel nu-L auziră.

Doar copila îl auzi şi îşi deschise ochii, zâmbi şi plecă fericită cu Cel care venise după ea.

„Voi veni şi te voi primi la Mine", spuse Dumnezeu.

Şi nişte braţe mai puternice şi mai grijulii decât cele ale bătrânului Ioel o duseră pe copila obosită spre Casa Odihnei.

Bătrâna nu ştia că fetiţa ei murise şi când Ioel îi spuse, nu-i veni să creadă.

— Doarme, se va trezi curând, spuse sărmana femeie.

Dar când sosi şi doamna McKay şi o convinse că Ioel avea dreptate, bătrâna se aşeză pe un scaun lângă foc şi începu să se legene înainte şi înapoi, copleşită de durere. Nu scoase un cuvânt şi nu-i băgă în seamă pe cei din jurul ei. Doar se legăna şi gemea.

Vecinii veniră să privească trupul micuţei pe care au iubit-o atât de mult, dar Crina nu-i vedea şi nu le vorbea. Apoi sosi şi Albert Iosif, aducând nişte crini albi pe care îi cumpărase pentru a-i pune la capul prietenei lui. În timp ce aşeza florile, îi şopti mamei lui:

La fel de pură ca acel crin

Şi mai albă ca zăpada.

Apoi se îndreptă spre bătrână şi îşi puse mâna pe braţul ei. Dar ea nu dădu niciun semn că l-ar vedea sau că ar şti că e acolo. Bătrânul

Ioel încercă s-o trezească din durerea ei, dar în zadar.

Stătu aşa toate cele trei zile cât durară pregătirile de înmormântare, pe întuneric, cu fetiţa lângă ea. Mânca ceea ce-i dădeau, dar nu părea să fie conştientă de ce făcea şi se uita ciudat la oamenii din jurul ei.

Nu se mişcă nici când luară tot ce-i aparţinuse odorului ei, ci continuă să se legene înainte şi înapoi. Doar atunci când totul se terminase, după ce vecinii plecaseră şi odaia era din nou goală şi tristă, Bătrâna Morocănoasă vorbi, dar doar pentru a da drumul durerii dinăuntru, strigând atât de tare încât bătrânul Ioel din odaia de dedesubt îşi acoperi urechile.

— Nimeni nu mă iubeşte, nimeni! Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!

— A înnebunit din nou, spuseră vecinii. Sărmanul suflet! Nimeni nu poate face nimic pentru a o ajuta?

Dar, deşi au stat lângă pompă ore întregi sfătuindu-se, nimeni nu găsi niciun plan pentru a o linişti pe bătrână.

— Nimeni nu mă iubeşte, nimeni! gemea femeia întreaga noapte. Pisica mea m-a iubit şi am pierdut-o. Odorul meu m-a iubit şi am pierdut-o şi pe ea. Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!

Ultimele verigi urmau să fie adăugate repede la lanţ. Dumnezeul iubirii, care stătuse atâta timp la uşa ei închisă, puse acum mâna pe clanţă. Prin această durere, o conducea spre El şi spre dragostea Lui.

La două zile după înmormântarea copilei, pe Strada Iederii era mare agitaţie. Şi asta pentru că în oraş sosi o străină, o doamnă respectabilă care spunea că-l caută pe domnul Ioel Smith. Era bunica fetiţei. Sosise în sfârşit, dar era prea târziu pentru a-şi mai vedea nepoata. Doamna McKay o chemă la ea în casă şi, printre multe lacrimi, îi spuse toată povestea dureroasă. Îi povesti despre moartea fiicei ei, despre cum bătrâna a ajuns să aibă grijă de fetiţă, despre cât de mult a iubit-o, cum a muncit pentru a o întreţine, rupând de la gura ei pentru a-i fi odorului ei bine şi despre durerea pierderii copilului.

— Aproape că a înnebunit, spuse doamna McKay. Nu face altceva decât să se legene şi să repete mereu „Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!”. Poate că vă întrebaţi cum am putut să-i încredinţăm copilul, dar vă asigur că nu era în starea asta cât timp fetiţa a trăit.

— Dumnezeu ştie că nu simt decât recunoştinţă pentru ea

pentru că a avut grijă de copilul Emiliei mele, spuse sărmana bunică, ştergându-şi lacrimile. Dar de ce nu am primit mai devreme această scrisoare? întrebă ea, scoţând plicul din buzunar şi arătând spre dată. Am crezut că Emilia a uitat de mine. I-am scris de nenumărate ori, dar n-am primit niciun răspuns.

— Ei bine, doamnă, spuse Ioel, care sosise în timp ce ele discutau, am să vă spun eu de ce n-aţi primit-o. Cea despre care vorbiţi, bătrâna care a îngrijit fetiţa, ea a găsit scrisoarea. Dar a găsit-o după ce a început să o iubească pe copilă şi nu a avut puterea să se despartă atunci de dânsa. Pe deasupra, nu ştie să citească şi nu ştia cui îi era adresată. Aşa că a ascuns-o bine şi niciunul dintre noi nu am ştiut de ea. Cam aşa s-a întâmplat, şi nu voi spune că Bătrâna Morocănoasă a făcut bine, din contră! Dar o înţeleg, ştiu că a făcut-o din dragoste pentru copil. Şi v-aş ruga mult dacă nu ia-ţi reproşa asta, având în vedere mai ales starea ei.

— Nu, staţi liniştit, nu voi spune un cuvânt, spuse bunica. Voi merge doar să-i mulţumesc pentru dragostea pe care i-a dăruit-o nepoatei mele. Trebuia să vin mai repede, dar vestea morţii Emiliei m-a zdruncinat atât de tare, şi, în plus, drumul e lung. Dar voi merge la doamna… Dar care este numele ei? Nu cred să-i fi auzit vreodată numele adevărat.

— Care este numele ei, doamna McKay? întrebă şi Ioel, întorcându-se spre ea.

— Chiar n-am nicio idee, răspunse doamna McKay. Acum mult timp, copiii de pe stradă au botezat-o „Bătrâna Morocănoasă" şi aşa a rămas. Nu că acum ar fi morocănoasă! Nu, chiar deloc! Dar o va bucura dacă i-aţi spune „buni", pentru că aşa o numea şi Crina, „buni, dragă buni". Poţi să-i auzi vocea dulce, Ioel?

— Da, răspunse Ioel, suspinând şi ştergându-şi lacrimile cu mâneca, în timp ce porni spre odaia bătrânei pentru a o conduce pe doamna Havercroft. Era un copil minunat şi era mereu binevenită la mine!

Capitolul XII
Lanţul complet

B

ATRÂNA Morocănoasă stătea în camera ei tristă, legănându-se

înainte şi înapoi şi murmurând aceleaşi cuvinte jalnice: „Nimeni nu mă iubeşte, nimeni! Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!”

Auzi paşi pe scară, dar nu îi băgă în seamă. Crezu că era doar doamna McKay care venea să îi aducă un ceai.

Auzi o bătaie în uşă, dar tot nu se mişcă de la locul ei. Îşi spuse că e doar un vecin care venea să vorbească cu ea şi dânsa nu avea chef să vadă pe nimeni. Nimeni nu putea înţelege ce a însemnat Crina pentru ea şi cât de îndurerată era acum. Uşa se deschise şi paşii pe auziră pe podeaua ei, dar nici acum nu se mişcă, nici nu ridică ochii să privească în jur, ci îşi îngropă faţa în palme şi începu din nou să se legene şi să geamă.

— Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!

Apoi simţi o mână pe umărul ei şi auzi o voce:

— Nu spuneţi asta, rosti vocea. Nu trebuie să spuneţi asta niciodată, nu e adevărat.

De ce acea voce îi amintea atât de bine de fetiţa ei? Bătrâna Morocănoasă se sperie şi se întoarse. Dar nu văzu chipul uni copil, ci al unei femei de vârstă mijlocie, cu părul cărunt şi cu ochii în lacrimi. Şi totuşi era ceva în acel chip care îi amintea de Crina.

— Sunteţi bunica ei? întrebă ea.

— Da, răspunse vizitatoarea, sunt bunica Crinei şi am venit să vă mulţumesc pentru tot ce aţi făcut pentru ea. Vreau să vă arăt toată recunoştinţa mea şi să vă spun că mă rog lui Dumnezeu să vă binecuvânteze.

Bătrâna Morocănoasă se opri din legănat şi-şi lăsă mâna în cea a doamnei Havercroft.

— Amândouă am suferit, începu bunica Crinei, în timp ce lacrimile ei căzeau pe mâna bătrânei.

— Suferinţă, suferinţă, suferinţă, o întrerupse Bătrâna Morocănoasă, retrăgându-şi mâna şi începând din nou să se legene. Suferinţă, suferinţă, suferinţă, lumea e plină de suferinţă. În viaţa mea am avut parte doar de suferinţă. Am pierdut tot ce am iubit. Nimeni nu mă iubeşte, nimeni! Nimeni nu mă iubeşte, nimeni!

— Nu trebuie să spuneţi asta, spuse hotărât doamna Havercroft. Opreşte-te, dragă buni, opreşte-te! Nu e adevărat şi nu e bine să spui minciuni!

— Ba e adevărat, spuse bătrâna aproape furioasă. Nimeni nu mă

iubeşte!

— Şşşt, draga mea! spuse bunica fetiţei cu o voce mângâietoare, de parcă ar fi vorbit cu un copil. Şşşt, dragă, linişteşte-te! Vrei să mă asculţi un minut? Crina ar vrea să mă asculţi, nu-i aşa? Ea ar spune „Buni, dragă buni, opreşte-te un minut, te rog, şi ascult-o pe bunica mea!"

Vocea îi aminti atât de mult de cea a copilei, încât tăcu imediat şi, strângând mâinile doamnei Havercroft, aşteptă liniştită să audă ce are să-i spună.

— Nu vreau să mai spui niciodată acele cuvinte! Pentru că e o minciună, nu e adevărat. Ştiu pe Cineva care te iubeşte mai mult decât te-a iubit odorul nostru. Aşa e şi ţi-ar spune şi ea asta dacă ar fi aici. Bunul Dumnezeu te iubeşte, buni dragă. El a coborât tocmai din rai pentru că te iubeşte şi a murit pentru tine pe cruce. Gândeşte-te la asta, buni!

— Vai, spuse bătrâna, exact asta mi-a spus şi ea înainte să moară: „Buni, dragă buni, îţi pasă, nu-i aşa? Îţi pasă că Iisus a murit pentru noi?"

— Chiar aşa a spus? întrebă bunica Crinei, ştergându-şi din nou lacrimile. Dragă buni, nu vrei să crezi că El te iubeşte?

— Chiar mă iubeşte? întrebă încet bătrâna.

— Da, într-adevăr, şi vrea ca şi tu să-L iubeşti. Încă de când erai copil El aşteaptă dragostea ta şi încă mai aşteaptă.

— De unde ştii că mă iubeşte? Cine ţi-a spus?

— EL Însuşi mi-a spus-o, buni, spuse doamna Havercroft.

— EL Însuşi ţi-a spus? Cum?

— În Biblie, buni. Biblia e o scrisoare de la Dumnezeu.

— Şi e adevărat ce scrie acolo? întrebă bătrâna.

— Oh, buni! Dacă aş putea să te fac să simţi cât e de adevărat! spuse bunica fetiţei, având noi lacrimi în ochi.

— Şi El a murit pentru mine, repetă bătrâna. Aşa mi-a zis scumpa mea.

— Da, pentru tine, buni. Pentru că nu ai fi putut merge în rai, în acel loc minunat în care fetiţa noastră e acum, cu păcatele pe care le aveai.

— Vai, mi-a spus şi despre asta, spuse bătrâna. „Adam şi Eva au fost răi şi toţi copiii lor au fost răi. Şi noi două suntem rele, buni, şi

Dumnezeu nu ne va primi în rai aşa cu suntem". Exact aşa mi-a spus.

— Nu, Dumnezeu ar fi trebuit să ne alunge de acolo dacă am fi venit încărcaţi cu păcate, spuse doamna Havercroft. Şi pe mine, şi pe tine, chiar şi pe copila noastră. Pentru că El este sfânt şi nu ar fi permis ca păcatul să intre în casa Lui. Ar fi trebuit să ne pedepsească. Dar apoi El, însuşi Domnul, a fost pedepsit în locul nostru. Şi acum, dacă îl rugăm să fie Salvatorul nostru, atunci vom putea intra pe porţile Cetăţii Lui, buni.

— Crina obişnuia să spună o rugăciune şi m-a pus şi pe mine s-o spun, zise bătrâna. A repetat-o de nenumărate ori:

Oh! *Spală-mă Dumnezeul meu*.
Pentru ca inima mea să devină
La fel de pură ca acel crin
Şi mai albă ca zăpada.
Revarsă mereu asupra mea
Roua Sfântului Duh
Ca să mă spele, *să mă întărească*
Şi să-mi dea o viaţă nouă.

— Acestea au fost ultimele ei cuvinte, continuă bătrâna.

— Hai s-o spunem şi noi două, chiar acum, spuse bunica Crinei. Gândeşte-te că bunul Dumnezeu e chiar acum în camera ta.

— Aici, în camera mea? repetă bătrâna neîncrezătoare.

— Da, chiar aşa, e aici şi te aşteaptă pe tine să mergi la El. El te vede, deşi tu nu-L poţi vedea. Să mergem să-l spunem că eşti gata să-L iubeşti.

Aşa că cele două îngenuncheară una lângă alta în odaia odată întunecată şi tristă. Dar acum nu mai era întunecată, pentru că însuşi Soarele Dreptăţii era acolo, luminând sufletul Bătrânei Morocănoase. Şi nu mai era tristă pentru că iubirea Lui nesfârşită şi neschimbătoare îi umplea inima ei suferindă.

— Doamne Dumnezeule, spuse bunica Crinei, buni îţi mulţumeşte foarte mult că ai murit în locul ei. Îţi mulţumeşte pentru dragostea Ta şi pentru că ai aşteptat-o atât de răbdător. Bunule Dumnezeu, salveaz-o acum, luminează-i inima în aceste momente, dăruieşte-i fericirea odată cu dragostea Ta şi nu o mai lăsa să spună vreodată că nimeni nu o iubeşte. Doamne, noi ştim că Tu o iubeşti. Ajut-o să te iubească şi ea. Te rugăm în Numele Fiului Tău preaiubit,

Iisus Christos, Amin!

Apoi Bătrâna Morocănoasă adăugă cu o voce tremurândă:

Oh! *Spală-mă Dumnezeul meu*.
Pentru ca inima mea să devină
La fel de pură ca acel crin
Şi mai albă ca zăpada.
Revarsă mereu asupra mea
Roua Sfântului Duh
Ca să mă spele, *să mă întărească*
Şi să-mi dea o viaţă nouă.

Capitolul XIII
Toată lumea mă iubeşte

M

ARELE ceas al bisericii bătea ora opt, la fel de rar şi de solemn cum bătuse în acea dimineaţă, nu foarte demult, când Bătrâna Morocănoasă îşi aprindea focul şi pisica pierdută mieuna la uşa ei.

Marele ceas anunţa ora opt şi Bătrâna Morocănoasă numără bătăile, stând în scaunul ei lângă foc, aşa cum făcuse şi în acea dimineaţă, cu atâtea luni în urmă.

— Unu, doi, trei, patru, cinci, şase, şapte, opt! numără bătrâna.

Şi sunetul ceasului o puse pe gânduri. Nu îi va mai auzi glasul niciodată, pentru că asta era ultima zi pe care o petrecea în odaia ei, acea odaie în care a trăit atâţia ani şi pe care n-ar fi părăsit-o pentru nimic în lume.

Ce multe s-au întâmplat în acea odăiţă! Bătrânei îi părea totuşi rău că urma să plece. Îi va fi dor de tapetul frumos cu doamne şi cavaleri care îi plăcea Crinei, de scăunelul pe care stătuse, de fereastra pe care privise, de raftul pe care îşi păstrase farfurioara şi căniţa pe care le primise de la doamna McKay. Mai era şi ceasul de pe şemineu care încă mai ticăia ca în ultima zi din an şi repeta aceleaşi cuvinte: „A-spus-că-sunt-un-scelet”.

Va lăsa în urmă toate aceste lucruri cunoscute, pe care doamna McKay urma să le vândă pentru dânsa la o licitaţie, după plecarea ei. Nu putea să le părăsească fără lacrimi în ochi şi va purta amintirea lor în inimă oriunde va pleca. Îşi va aminti mereu de odaia veche, de fereastra mică prin care intrau razele soarelui şi luminau desenele de

pe pereţi, pânza decolorată de pe pat şi părul fetiţei ei, care stătea pe un scăunel la picioarele dânsei.

Era ultima ei zi în casa asta şi voia să-şi amintească totul înainte să plece. Îi reveniră în minte zilele lipsite de bucurie, pe când era mândră că nu iubeşte pe nimeni şi că nimeni nu o iubeşte. Acum înţelegea cât de nefericită fusese şi cât de mult greşise!

Apoi îşi aminti de ziua în care începu să iubească pentru prima dată, ziua în care acea sărmană pisicuţă venise la uşa ei. Îşi aminti cât de nou era sentimentul de a iubi şi mai ales de a fi iubit. Apoi pisica se pierdu şi ea rămase din nou fără iubire.

Dar după asta venise scumpa ei. Bătrâna Morocănoasă îşi acoperi faţa cu mâinile în timp ce se gândea la zilele fericite pe care le petrecuse cu fetiţa. Şi apoi Dumnezeu o luă la El şi ea rămase din nou singură şi, după cum crezuse, fără dragoste.

Dar acum ea îl primise pe bunul Dumnezeu în inima ei şi El luminase sufletul ei întunecat cu strălucirea dragostei Lui. Ce minunat era! Părea prea frumos pentru a fi adevărat!

Şi această dragoste n-o va părăsi niciodată. Bunica Crinei îi citise un imn noaptea trecută referitor la această dragoste. Nu-şi amintea cuvintele, dar nu va uita niciodată înţelesul lor. Spunea că nimic nu o va despărţi de dragostea lui Dumnezeu, nici viaţa, nici moartea, nici nimic altceva. Bătrâna Morocănoasă îl iubea din toată inima. Nu El a murit pentru ea? Nu El a fost pedepsit pentru ca ea să fie liberă? Nu El a fost răstignit pe cruce pentru ca ea să poată intra pe Poarta de Aur în Cetatea în care plecase şi fetiţa înaintea ei?

Dar cum îşi putea ea demonstra dragostea pentru El? Asta era întrebarea. Aceasta era singura preocupare a femeii. El a făcut atâtea pentru a-şi demonstra dragostea Lui pentru ea – ea ce putea face în schimb?

Dar El îi oferi posibilitatea pe care ea o căuta. Bătrâna avea de gând să plece în Devonshire cu bunica Crinei, în acea ţară caldă în care dorise s-o trimită pe fetiţă când se simţea rău. Doamna Havercroft îi spuse că acolo va avea ce face pentru a-L sluji pe Dumnezeu.

Bunica Crinei era o femeie credincioasă şi lucra din greu alături de mamele sărace din parohia în care trăia, străduindu-se în fiecare zi să le îndrepte spre Salvator şi să nu se abată de la calea spre rai. Trăia singură pentru că soţul ei murise demult, iar toţi copiii erau aşezaţi la

casele lor. Astfel că o rugase pe bătrână să se întoarcă cu ea şi să-şi petreacă restul zilelor acolo.

— Te vei muta de pe Strada Iederii pe Străduţa Iederii, spuse ea, aşa că schimbarea nu va fi mare. Doar că noi avem iederă adevărată căţărată pe pereţii caselor şi aerul proaspăt adus de vânturile care bat în permanenţă îţi va face bine. Tu vei avea grijă de casă cât timp eu voi fi plecată la lucru, mă vei ajuta să îngrijesc oamenii bolnavi şi sărmanele mame trudite. Le vom oferi dragoste şi atenţie copiilor orfani, gândindu-ne mereu la scumpa noastră Crina şi la bunul Dumnezeu. Nu-i aşa, buni?

Iar bătrâna îi răspunse cu ochii plini de lacrimi:

— Tu şi Dumnezeu sunteţi atât de buni cu mine!

Nimeni de pe Strada Iederii n-o băgase în seamă pe Bătrâna Morocănoasă în ziua în care se mutase aici. Nimeni nu o întrebase cine era, de unde venea sau de ce se muta acolo. Dar ziua în care plecă de acolo fu foarte diferită.

Deşi bătrâna trebuia să plece dis-de-dimineaţă, toată lumea era trează pentru a o conduce şi pentru a-şi lua rămas bun. Acum toţi o cunoşteau, ştiau unde pleacă, de ce pleacă şi toţi îi urară „Drum bun" şi să găsească un cămin plăcut la sfârşitul călătoriei.

Chiar şi copiii doriră s-o sărute pe Bătrâna Morocănoasă înainte de plecare. Cu toţii voiau să vorbească cu ea, să-i dea mâna, încât probabil ar fi pierdut trenul dacă doamna Havercroft, care locuise câteva zile la doamna McKay, n-ar fi venit s-o grăbească spre taxiul care le aştepta.

Dar bătrânul Ioel, doamna McKay şi Albert Iosif o conduseră până la gară şi rămaseră pe peron, fluturându-şi batistele până când trenul dispăru.

— Se pare că acum toată lumea mă iubeşte! spuse Bătrâna Morocănoasă cu lacrimi în ochi, în timp ce trenul o îndepărta de vechii ei prieteni.

— Sfârşit – Alte recomandări din

Colecţia C/rţilor Rare

Coşul cu flori – Christoph Von Schmid

Scrisă în secolul XVIII, este una din perlele colecţiei. Păşiţi în grădina lui James şi a fiicei sale iubite, Mary, respiraţi aerul dulce şi înmiresmat al unei ere pierdute şi veţi înţelege de ce Elizabeth Elliott

şi Dr. Tedd Tripp au recomandat această carte cu atâta entuziasm.

Titus – un camarad al crucii – F.M. Kingsley

În 1894, editura D.C. Cook Publishing din Chicago a oferit un premiu de 1.000 $ pentru cel mai bun manuscris care să descrie viaţa Mântuitorului. Din 377 de manuscrise a fost aleasă această carte. Cererile au fost atât de mari încât în primele şase săptămâni s-au vândut 200.000 de volume. Citiţi-o şi vă veţi îndrăgosti de Cel al cărui Nume umple istoria cu bogăţie şi glorie, cu lumină şi adevăr, cu frumuseţe şi înţelepciune, cu graţie şi iubire.

O privire în spatele cortinei – O.F. Walton

În tainele multor vieţi durerea şi frica se ascund sub măştile sclipitoare ale ipocriziei. Când veţi citi-o, sau mai bine zis, când veţi plânge citind-o, vă va fi uşor să înţelegeţi de ce în secolul al XVIII-lea această carte s-a tipărit în 2.500.000 de volume. Şi veţi mai înţelege de ce este atâta bucurie în prezenţa îngerilor când un singur păcătos se pocăieşte.

Aprinzătorul de felinare – Maria S. Cummins

O adevărată capodoperă, este povestea unei fetiţe sărmane şi a Dumnezeului Atotputernic, care ne cunoaşte şi este în stare să schimbe haosul în frumuseţe. Scrisă cu aproape 200 de ani în urmă când felinarele cu ulei luminau străzile oraşelor din America, această povestire plină de mister vă va inspira şi provoca la o trăire de integritate şi excelenţă.

Stâlpul de foc – J.H. Ingraham

Una din cele mai interesante cărţi pe care le-am citit vreodată. O istorie antică, pe cât de dramatică, pe atât de glorioasă. Pentru cei care iubiţi istoria, această capodoperă va fi cu adevărat o desfătare!

Ioel – băiatul din Galilea – Annie Fellows Johnston

Cu adevărat, un mărgăritar al colecţiei noastre! Dacă aţi citit *Titus – un camarad al crucii* şi v-a plăcut, vrem să vă facem cunoştinţă cu Ioel. Povestea lui vă va mişca inimile şi vă veţi aminti de ea peste ani.

Jessica – H. Stretton & Mark Hamby

Volumul I – Prima rugăciune

Este povestea unei fetiţe desculţe şi sărmane, o poveste pe care veţi vrea să o citiţi iarăşi şi iarăşi copiilor, oferindu-le o perspectivă nouă în ce priveşte mila şi compasiunea.

Volumul II – Întoarcerea mamei

Rescris de Mark Hamby, al doilea volum vă va împărtăşi emoţiile unei jertfe înălţătoare. Este povestea unei tragedii umane şi a dragostei divine care a inspirat multe familii să-şi reevalueze priorităţile şi valorile.

Să vă lustruiesc pantofii, domnule?

— Anonim

În această povestire captivantă veţi face cunoştinţă cu Robert Rightheart. Lustruind pantofii clienţilor în oraş, din micile lui economii îşi îngrijeşte tatăl bolnav şi doi fraţi mai mici, până când un mic act de onestitate îi schimbă viaţa pentru totdeauna. Un exemplu de neuitat pentru copii şi tineri.

Porumbelul alb – Christoph Von Schmid

Încă o dramă clasică din partea autorului operei Coşul cu flori. De data aceasta, înconjuraţi atât de nobili şi contese cât şi de hoţi şi tâlhari, veţi ajunge până la marginea prăpastiei de groază, dar veţi urca şi pe culmile nobleţei şi ale prieteniei sincere.

Mary Jones şi Biblia ei – Anonim

Încă o poveste adevărată a unei fetiţe care a dorit mai mult decât orice în viaţă să aibă Biblia ei. Prin muncă grea, perseverenţă, rugăciune şi credinţă, Mary face tot ce-i stă în putinţă, chiar porneşte pe jos într-o călătorie de 60 de mile să-şi împlinească visul. Un exemplu de urmat care demonstrează că munca şi credincioşia sunt încununate cu o mare răsplată.

Tufişul de spini – Anonim

Plecând de la o întâmplare adevărată, este povestea unui băieţel care ar fi făcut orice să afle ce este dincolo de un desiş de spini. Atras în cursă de propria-i curiozitate, avea să afle că anumite limite sunt necesare şi fac parte din planul lui Dumnezeu pentru vieţile noastre.

Moştenirea – Christoph Von Schmid

O altă lucrare clasică frumoasă şi interesantă. Căutarea mai întâi a Împărăţiei lui Dumnezeu va fi o temă pe care părinţii şi copiii o vor vedea prin ochii unui nepoţel credincios şi ai bunicului său orb.

Christi – O.F. Walton

Volumul I – Flaşneta

O poveste îndrăgită de toţi copiii. Împreună cu bătrânul său prieten, Christi este în căutarea drumului ce duce spre cer.

Volumul II – În slujba Regelui

În al doilea volum, îl găsim pe Christi păstorind o biserică mică în Noua Anglie, unde o cunoştinţă veche apare din nou în viaţa lui. În acest orăşel ciudat unde oamenii prind peşte ca să supravieţuiască, lucrurile se precipită într-o dramă intensă de fiecare dată când vremea se pregăteşte de furtună. Veţi fi mişcaţi adânc şi umpluţi de compasiune când barca lui Duncan se va găsi sfărmată şi goală la câteva zile după ce cercetările se încheiaseră. Această pierdere va rămâne neuitată în inimile cititorilor.

Rubinul pierdut – Christoph Von Schmid

Îi va învăţa pe copii că merită să fie oneşti indiferent de preţul care trebuie plătit. De asemenea această carte conţine o altă povestire scurtă a lui Von Schmid, Copilul pierdut. Plină de mister şi complot, îi va ajuta pe copii să înţeleagă că adesea Dumnezeu îngăduie felurite încercări pentru binele nostru.

Ocrotiţi de mâna Lui – Anonim

Inspirată dintr-o întâmplare adevărată din timpul lui John Wesley, un frate şi o soră care fuseseră furaţi din pruncie încearcă să-şi afle identitatea şi credinţa într-un Dumnezeu care uneori îngăduie ca şi cei neprihăniţi să sufere.

Fata din castel – Christoph Von Schmid

Dragostea fierbinte a unei fiice pentru tatăl ei întemniţat, îi va ajuta pe copiii de toate vârstele să înţeleagă că deşi unele circumstanţe sunt nefavorabile nouă, Dumnezeu le poate întoarce spre binele nostru.

Copilul furat – Christoph Von Schmid

De data aceasta Von Schmid surprinde frumuseţea creaţiei lui Dumnezeu aşa cum este văzută prin ochii unui copil care a trăit în întuneric aproape toată copilăria lui. Responsabilitatea şi iertarea sunt printre multele virtuţi învăţate din această povestire.

Cei trei ţesători – Annie Fellows Johnston

Atât taţii cât şi fiicele lor vor călători înapoi la Camelot şi vor învăţa lecţii de neuitat despre virtuţi şi vicii.

Binecuvântarea cerşetorului – Mark Hamby

O povestire adevărată din anii 1800, despre o fetiţă care şi-a sacrificat economiile în favoarea unui cerşetor flămând. Ilustraţiile pline de colorit vor cuceri inimile copiilor în timp ce ei vor învăţa că

sacrificiul este piatra de căpătâi pentru multe binecuvântări neașteptate. Cel puțin ei nu vor uita această întâmplare niciodată.

Ștefan – un soldat al crucii – F.M. Kingsley

Încă o perlă a colecției. O fată oarbă cu glas de privighetoare împreună cu fratele ei se găsesc ținta vânzătorilor de sclavi în deșertul Egiptului. La urechile lor ajung zvonuri despre anumite vindecări la Ierusalim. Fug în speranța unei minuni și ajung acolo în mijlocul celui mai măreț eveniment al istoriei. Dar va fi oare prea târziu pentru fata oarbă? Poate dragostea fratelui ei să învingă ticăloșia tâlharilor? Cititorii vor fi răpiți din nou de intensitatea dramei care se desfășoară la piciorul crucii.

Mielușelul – Christoph Von Schmid

Această povestire îi va învăța pe copii că toate lucrurile lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu. Împreună cu părinții, vor fi captivați de desfășurarea evenimentelor și vor vedea că Domnul este Dumnezeul imposibilului.

Băieți de caracter care au schimbat lumea – A. Wallace

Într-o lume care nu întotdeauna mai știe să aprecieze și să aplaude adevăratele valori, eroismul și perseverența, veți citi aici despre copii care au înțeles că suferința este un pas aproape necesar succesului. Hans Anderson, Samuel Morse, Robert Fulton, Isaac Pitman și Joseph Haydn sunt doar câțiva din exemplele care vor da oricărui copil speranță, curaj și motivația de a deveni tot ceea ce ar fi în planul lui Dumnezeu pentru ei.

Ține-te de plută – George Gladstone

Călătoriți cu un băiat sărman care este onorat pentru hărnicia și onestitatea lui. Când totul îi mergea bine, nenorocirea, în care de fapt era deghizată providența lui Dumnezeu, i-a inundat viața și a devenit ținta batjocorii altora, provocați de gelozie. Copiii și tinerii vor învăța că în dragoste nu este frică și că iertarea și adevărul pot să vindece orice rană.

Năsturelul lui Teddy – Amy LeFeuvre

O poveste care vă va încălzi inimile, vă va face să râdeți, și mai mult decât orice, îi va ajuta pe copii să înțeleagă bătălia spirituală care se dă în sufletul lor. Ei vor dori să se alieze lui Teddy, care demonstrează că și copiii pot să se înscrie în armata lui Dumnezeu și să înalțe drapelul dragostei și al victoriei.

Sclavul – Christoph Von Schmid

Este istoria lui Anselmo, un băiat de şaisprezece ani, care a fost luat prizonier şi apoi vândut ca sclav într-o ţară străină. Această povestire va nărui barierele culturale şi va dezvălui trăsăturile de netăgăduit ale unui creştin adevărat.

Cuibul de păsări – Christoph Von Schmid

Tăria de caracter este dovedită de perseverenţa cu care cineva se ţine de adevăr, indiferent de circumstanţe sau consecinţe. Eroul din această povestire ne va demonstra că acţiunile aparent nesemnificative, sunt, de fapt, observate de Dumnezeu.

Fiii risipitori – Amy Le Feuvre

În timp ce tratează subiectele cele mai profunde ale inimii, nevoia de iertare şi împăcare, această carte vă va face să zâmbiţi de la începutul până la sfârşitul lecturii. Într-o lume cu relaţii destrămate, micuţa noastră eroină Milly ne va ajuta să dărâmăm zidurile de îndărătnicie şi mândrie şi să găsim drumul de întoarcere de pe cărările rătăcitoare ale durerii din trecut. Fie ca adevărurile revelate în această povestire să-şi găsească loc în multe inimi care încă pribegesc departe de casă.

Tom Gillies – Mrs. George Gladstone

Tom Gillies şi Dick Potter se întâlnesc în secret la peştera lor favorită pentru a plănui obrăzniciile care le-au dat o reputaţie atât de proastă. Oamenii din oraş se plâng spunând că pe insula lor nu este loc pentru golani ca ei. Tom este trimis la muncă, unde învaţă că obiceiurile sale rele îl încătuşaseră şi păcatele sale îl făcuseră prizonier. Acolo îl descoperă pe Cel care îl eliberează pentru a trăi o viaţă demnă printre oamenii de pe insula Norton.

Luptătorul din Philippi – Fannie E. Newberry

Este povestea celor două extreme ale Romei – sărăcia lucie în mijlocul extravaganţei ce era la culme; viaţa groaznică din întunericul şi lanţurile temniţei în contrast cu splendorile şi distracţiile vieţii luxoase de la curtea împăratului. Desfăşurarea dramatică a evenimentelor vă va captiva inimile în timp ce veţi experimenta adevăratul test al loialităţii şi triumful credinţei.

Greşeala lui Tom Watkins – Emma Leslie

În zilele noastre ale eticii de situaţie, această carte oferă oportunitatea excelentă de a cimenta în mintea copiilor faptul că

numai prin ascultare de adevăr se ajunge la dobândirea unui caracter nobil şi demn. Evenimentele şi lecţiile acestei povestiri vor avea un efect semnificativ şi chiar etern asupra multor cititori tineri.

Care este numele ei?

— Rev. Dr. Edersheim

Chiar de la începutul lecturii, cititorul va experimenta felul în care Dumnezeu, în îndurarea şi dragostea Lui, îşi împlineşte promisiunea de a fi tatăl orfanilor. Pe paginile acestei cărţi veţi descoperi cum El veghează asupra unei fetiţe orfane, a cărei identitate este descoperită abia la sfârşitul povestirii. Urmăriţi-o pe micuţa Mary şi bucuraţi-vă de nevinovăţia şi puritatea ei.

Fetiţa din Israel – Bill Harvey

Generali şi împăraţi, diplomaţi şi slujbaşi de rang înalt, profetul lui Dumnezeu şi slujitorul lui, s-au găsit dintr-odată, şi fără voie, implicaţi într-o lucrare stârnită de intervenţia micuţei eroine. Schimbările aduse în vieţile persoanelor în cauză au fost dramatice şi sociale. Dintr-odată viaţa lor a luat o întorsătură nebănuită, nesperată şi, din păcate în unele cazuri, tragică. Cine să fi fost oare acest copil fără nume, însă cu o pregnantă şi sigură prezenţă în viaţa reală?! A fost şi rămâne, cel puţin în mod potenţial, copilul născut în fiecare familie de credincioşi, care aşteaptă să fie crescut pentru un destin care să conteze.